

MOLITI I SLUŽITI

SLUŽBENI VJESNIK BISKUPIJE KRK

God. 2014.

broj 1

DOKUMENTI

PORUKA ZA XIX. DAN ŽIVOTA

– NEDJELJA, 2. VELJAČE 2014. –

Nadati se protiv svake nade

Ekonomске prilike u mnogim zemljama svijeta i Europske unije ne ulijevaju roditeljima sigurnost za budućnost djece. U Hrvatskoj nezaposlenost nezaustavljivo raste, a mlađi kadrovi sa tek završenim školovanjem vide kao jedino rješenje svoje egzistencije odlazak u inozemstvo. Zemlja koja ih je uz velike troškove othranila i školovala sada ih definitivno gubi i kao gotove stručnjake bespovratno prepušta drugima. Ima naslova u medijima koji kao da sugeriraju takav slijed događaja. To ide u prilog rastakanju i nestajanju našega nacionalnog bića, što se čini kao da mnogi priželjkuju. Jesmo li dakle neminovno osuđeni na nestajanje?

Neke su zemlje obiteljskom politikom i beneficijama prema obiteljima donekle podigle stopu nataliteta, ali ipak nedovoljno. To dokazuje da standard nije isključivo mjerilo opredjeljenja za život što vrlo jasno pokazuju zemlje s pristojnim životnim uvjetima.

Poznati su planovi za smanjenje svjetskog stanovništva i k tom su cilju

usmjereni financijske i ekonomске računice te projekti svjetskih moćnika. Veliku ulogu u tome ima zakonodavstvo, farmaceutika i obrazovanje. Ogromne su sile i sredstva velikom upornošću i arogancijom upregnute u borbu protiv života. To je uistinu borba Golijata i Davida. Da bi se ta borba protiv prirodnog načina začeća i rađanja života zamaskirala, velika se sredstva ulažu u pokušaje da se do života dođe u umjetnim uvjetima i to se prikazuje kao vrhunsko humano nastojanje. Poznato nam je također da se ti planovi ostvaruju uz bezobzirna kršenja Božjih zapovijedi i grijeha protiv života ljudi. Bilo bi opasno pomiriti se s takvim planovima. Što nam preostaje?

Ima pobjeda koja pobijeđuje svijet i sve što je Bogu protivno. To je naša vjera. Oni koji svoje odluke temelje isključivo na Božjoj vjernosti i njegovoj providnosti i ni na kojoj drugoj računici, u stanju su iskusiti da ondje gdje nema nikakve nade dolazi rješenje. Abraham je Bogu povjeroval ono što nije bilo moguće ni po kakvom prirodnom zakonu i za što nije

postojala nikakva nada. Vjerovao je Bogu koji čini da bude i ono što nije. I Bog je zaista učinio ono što je bilo nemoguće: u starosti je dobio sina Izaka (usp. Post 17, 1-19). «Ta Bogu ništa nije nemoguće» (Lk 1, 37), rekao je andeo Mariji govoreći o tome da je starica Elizabeta začela i da će Marija kao djevica roditi sina. Ako budemmo sposobni vjerovati Bogu protiv svake nade i usprkos svim činjenicama, izazvat

ćemo Boga da nam učini i ono što je nemoguće. To je sigurnije od svake sigurnosti!

U Krku, na Bogojavljenje, 6. siječnja 2014.

*Mons. Valter Župan
predsjednik Vijeća HBK za život i obitelj*

PORUKA PAPE FRANJE ZA XLVII. SVJETSKI DAN MIRA

– 1. SIJEĆNJA 2014. –

Bratstvo – temelj i put za mir

1. U ovoj svojoj prvoj poruci za Svjetski dan mira želim uputiti svima, pojedincima i narodima, želju za životom ispunjenim radošću i nadom. U srcu svakog muškarca i svake žene prebiva želja za puninom života, koji uključuje onu nezatomljivu čežnju za bratstvom, koja nas potiče prema zajedništvu s drugima i ospozobljava nas da ih ne promatrano kao neprijatelje ili suparnike, već kao braću koju treba primiti i prihvati.

Bratstvo je bitna dimenzija čovjeka, koji je biće odnosâ. Živa svijest o toj relacionalnosti (povezanosti) potiče nas promatrati i postupati sa svakom osobom kao s pravom sestrom i pravim bratom; bez bratstva je nemoguće graditi pravedno društvo i postojan i trajni mir. Treba odmah podsjetiti da se bratstvo najprije uči u krilu obitelji, prije svega zahvaljujući nadasve odgovornim i komplementarnim ulogama svih njezinih članova, osobito oca i majke. Obitelj je izvor svakoga bratstva te samim time i temelj i prvi put mira, jer bi, po svojem pozivu, trebala na svijet prenosići svoju ljubav.

Zbog sve većeg broja međupovezanosti i komunikacijâ kojim je ovaj svijet prožet sve smo snažnije svjesni jedinstva i zajedničkog određenja narodâ na zemlji. U povijesnoj dinamici, u različitosti narodâ, društava i kulturâ, vidimo sjeme poziva na oblikovanje jedne zajednice koju čine braća koja se uzajamno prihvâcaju i jedni za druge brinu. Taj se poziv međutim danas često niječe i ignorira u svijetu kojeg karakterizira «globalizacija ravnodušnosti» čija je posljedica ta da se polako «navikavamo» na patnju drugoga, zatvarajući se u same sebe.

U mnogim dijelovima svijeta kao da nema kraja teškim kršenjima temeljnih

ljudskih prava, poglavito prava na život i prava na vjersku slobodu. Tragična pojava trgovine ljudima, u kojoj beskrupulozni pojedinci u životu i očaju drugih ljudi vide priliku za zaradu, samo je jedan uznemirujući primjer toga kršenja. Oružanim se sukobima pridodaju manje vidljivi, ali zato ništa manje okrutni ratovi koji se vode na ekonomskom i financijskom polju s jednakim razornim učincima po život, obitelj i poduzeća.

Globalizacija, kao što je istaknuo Benedikt XVI., nas približava jedne drugima, ali nas ne čini braćom (1). Usto, mnoge situacije nejednakosti, siromaštva i nepravde znak su ne samo dubokog pomanjkanja bratstva, već također odsutnosti jedne kulture solidarnosti. Nove ideologije, koje karakterizira rašireni individualizam, egocentrizam i materijalistički konzumerizam, slabe društvene veze, jačaju onaj mentalitet «odbacivanja» koji dovodi do prezira i napuštanja najslabijih, onih koje se smatra «beskorisnima». Tako je ljudski suživot sve više nalik nekom pragmatičnom i egoističnom *do ut des* (ja tebi, ti meni).

Istodobno, sasvim je jasno da suvremene etike ne mogu iznjedriti istinske veze bratstva, jer bratstvo koje se ne poziva na zajedničkog Oca kao svoj posljednji temelj, ne može opstati (2). Pravo bratstvo među ljudima prepostavlja i zahtijeva transcendentno očinstvo. Priznavanjem toga očinstva učvršćuje se bratstvo među ljudima: svaka osoba tada postaje «bližnji» koji se brine za drugoga.

«Gdje ti je brat» (Post 4, 9)

2. Da bismo bolje shvatili taj čovjekov poziv na bratstvo i bolje prepoznali prepreke koje stoje na putu njegova

ostvarenja te otkrili putove za njihovo prevladavanje, od temeljne je važnosti pustiti da nas vodi Božji naum, koji je na izvrstan način predstavljen u Svetom pismu.

Prema biblijskom izvješću o postanku svijeta, svi ljudi potječu od zajedničkih roditelja, Adama i Eve, para kojeg je Bog stvorio na svoju sliku i priliku (usp. *Post* 1, 26), kojima su se rodili Kajin Abel. U povijesti te prve obitelji vidimo postanak društva, razvoj odnosâ između pojedinaca i narodâ.

Abel je pastir, Kajin zemljoradnik. Njihov duboki identitet, i ujedno njihov poziv, je da su *braća*, premda se razlikuju po djelatnosti i kulturi, da su povezani s Bogom i sa stvorenim svijetom. Ali Kajinovo ubojstvo Abela tragična je potvrda radikalnog odbacivanja poziva na bratstvo. Njihova povijest (usp. *Post* 4, 1-16) zorno pokazuje tešku zadaću na koju su svi ljudi pozvani, da žive u jedinstvu, da se brinu jedni za druge. Ne mogavši prihvatići Božju naklonost Abelu, koji mu je ponudio prvine svoga stada – «Jahve milostivo pogleda na Abela i njegovu žrtvu, a na Kajina i žrtvu njegovu ni pogleda ne svrati» (*Post* 4, 4-5) – Kajin iz zavisti ubija Abela. Na taj način odbija smatrati Abela bratom, imati ispravan odnos prema njemu, živjeti u Božjoj prisutnosti preuzimajući na sebe odgovornost da se brine i čuva drugoga. Na pitanje: «Gdje ti je brat?», kojim Bog od Kajina traži objašnjenje za ono što je učinio, ovaj uzvraća: «Ne znam... Zar sam ja čuvar brata svoga?» (*Post* 4, 9). Zatim, kaže nam Knjiga Postanka, «Kajin ode ispred lica Jahvina» (4, 16).

Trebamo se zapitati o dubokim razlozima koji su naveli Kajina da zanemari bratsku vezu i, ujedno, vezu uzajamnosti i zajedništva koja ga je povezivala s njegovim bratom Abelom. Sâm Bog prokazuje i spočitava Kajinu da je potpao pod utjecaj zla: «grijeh ti je kao zvijer na pragu što na te vreba» (*Post* 4, 7), prezrevši Božji naum. Na taj je način osujetio svoj

prvobitni poziv da bude dijete Božje i da živi bratstvo.

Povijest Kajina i Abela uči da ljudski rod nosi u sebi upisan poziv na bratstvo, ali također dramatičnu mogućnost izdaje tog poziva. Potvrđuju to svakodnevna djela sebičnosti, koja je u pozadini tolikih ratova i mnogih nepravdi: mnogi muškarci i žene umiru od ruku braće i sestara koja ih nisu sposobna promatrati kao takve, to jest kao bića stvorena za uzajamnost, za zajedništvo i za dar.

«A svi ste vi braća» (Mt23,8)

3. Sámo se od sebe javlja pitanje: hoće li muškarci i žene ovoga svijeta moći ikada potpuno odgovoriti na čežnju za bratstvom, koju je u njih utisnuo Bog Otac? Hoće li isključivo svojim silama uspjeti pobijediti ravnodušnost, sebičnost i mržnju, prihvatići legitimne razlike koje karakteriziraju braću i sestre?

Prafrázirajući riječi Gospodina Isusa možemo ovako sažeti odgovor koji nam on daje: budući da imate samo jednog Oca, koji je Bog, vi ste svi braća (usp. *Mt* 23, 8-9). Korijen bratstva je sadržan u Božjem očinstvu. Nije riječ o općenitom, neodređenom i povijesno nedjelotvornom očinstvu, već o osobnoj, točno određenoj i izvanrednoj konkretnoj Božjoj ljubavi prema svakom čovjeku (usp. *Mt* 6, 25-30). To je, dakle, očinstvo koje stvarno rađa bratstvom, jer Božja ljubav, kada je prihvaćena, postaje najvrsnije sredstvo preobrazbe života i odnosâ s drugim, otvarajući ljude solidarnosti i istinskom dijeljenju s drugima.

Na osobit način, ljudsko je bratstvo dobilo novi zamah *u* i *od* Isusa Krista njegovom smrću i uskrsnućem. Križ je definitivno «mjesto» ustanovljenja bratstva, koje ljudi nisu kadri iznjedriti sami. Isus Krist, koji je preuzeo na sebe ljudsku narav da je otkupi, ljubeći Oca sve do smrti, smrti na križu (usp. *Fil* 2,8), uskrsnućem nas je učinio *novim čovjekom*, u punom

zajedništvu s Očevom voljom, s njegovim naumom, koji obuhvaća puno ostvarenje poziva na bratstvo.

Isus od samog početka prihvata Očev naum, priznajući mu primat nad svim drugim. Ali Krist, svojim predanjem smrti iz ljubavi prema Ocu, postaje *novo i konačno počelo* svih nas; mi smo pozvani uzajamno se prepoznavati u njemu kao braća i sestre jer smo *djeca* istoga Oca. On je sâm Savez, osobni prostor pomirenja čovjeka s Bogom i jednih s drugima poput braće i sestara. U Isusovoj smrti na križu je jednom zauvijek dokončana *podjela* među narodima, između naroda Saveza i naroda poganâ, lišenog nade jer sve do tada nisu bili dionici obećanjâ saveza. Kao što se može pročitati u Poslanici Efežanima, Isus Krist u sebi pomiruje sve ljudе. On je mir, jer je od dva naroda sazdao jednog, srušivši pregradu razdvojnicu, odnosno neprijateljstvo. On je stvorio u sebi jedan narod, jednog čovjeka, jedan ljudski rod (usp. 2, 14-16).

Svaki koji prihvata Kristov život i živi u njemu, priznaje Boga Ocem i potpuno se predaje njemu, ljubeći ga iznad svega. Pomireni čovjek vidi u Bogu Oca sviju i, kao posljedica toga, potaknut je živjeti bratstvo otvoreno svima. U Kristu, drugog se prihvata i ljubi kao Božjeg sina ili kćer, kao brata ili sestruru, a ne kao tuđinca, a još manje kao suparnika ili čak neprijatelja. U Božjoj obitelji, gdje su svi sinovi istoga oca, i budući da su nacijepjeni na Krista, sinovi u Sinu, ne postoje životi s kojima se postupa kao s «otpadom». Svi uživaju jednak i nepovredivo dostojanstvo. Svi su ljubljeni od Boga, svi su otkupljeni krvlju Krista, umrlog na križu i uskrslog za svakog od nas. To je razlog zbog kojeg nitko ne smije ostati ravnodušan prema sudbini braće.

Bratstvo – temelj i put za mir

4. Nakon svega do sada rečenog, lako je shvatiti da je bratstvo *temelj i put za mir*.

Socijalne enciklike mojih prethodnikâ pružaju vrijedan doprinos u tome smislu. Bilo bi dovoljno spomenuti definicije mira iz enciklike *Populorum progressio* Pavla VI. ili pak enciklike *Sollicitudo rei socialis* Ivana Pavla II. Iz prve doznajemo da je cijeloviti razvoj narodâ novo ime za mir (3), iz druge pak da je mir *opus solidaritatis* (4).

Pavao VI. kaže da se ne samo osobe, nego i narodi moraju susretati u jednom duhu bratstva. I objašnjava: «U tom uzajamnom razumijevanju i prijateljstvu, u tom svetu zajedništvu moramo se [...] prihvatići posla oko izgradnje zajedničke budućnosti čovječanstva» (5). To je u prvom redu obaveza onih sretnijih i privilegiranijih. Njihove su dužnosti ukorijenjene u ljudskom i nadnaravnom bratstvu i očituju se pod tri aspekta: *dužnost solidarnosti*, koja zahtijeva da bogati narodi pomažu manje napredne; *dužnost društvene pravednosti*, koja zahtijeva preuređivanje odnosa između snažnijih i slabijih naroda tako da budu pravedniji; *dužnost univerzalne ljubavi*, koja uključuje promicanje jednog humanijeg svijeta za sve, svijeta u kojem svatko ima nešto dati i primiti, a da napredak jednih ne bude prepreka razvoju drugih (6).

Ako se, dakle, mir promatra kao *opus solidaritatis*, ne možemo ne priznati da je bratstvo njegov osnovni temelj. Mir, kaže Ivan Pavao II., je nedjeljivo dobro. Ili je dobro koje pripada svima ili je ničije dobro. Ono se može stvarno postići i uživati, kao najviša kvaliteta života i kao humaniji i održiviji razvoj, jedino ako su svi vođeni solidarnošću kao «čvrstom i postojanom odlučnošću zauzeti se za opće dobro» (7). To znači da se ljudi ne smiju voditi «željom za zaradom» ili «žedi za moći». Treba imati raspoloživost «da 'izgubimo sebe' radi drugoga, umjesto da ga iskorištavamo [...] 'Drugoga' – osobu, narod ili naciju – [ne smije se promatrati] kao neko sredstvo čiju radnu sposobnost i tjelesnu snagu treba iskoristiti uz nisku cijenu, i kad nam više ne

koristi, onda ga ostaviti, nego kao nama 'sličnoga', kao našu 'pomoć'» (8).

Kršćanska solidarnost prepostavlja da se bližnjega ljubi ne samo kao «ljudsko biće sa svim svojim pravima, biće koje je u svojoj srži jednako svima drugima, već on postaje *živa slika* Boga Oca, otkupljena krvlju Isusa Krista i podvrgнутa trajnom djelovanju Duha Svetoga» (9), kao još jednog brata ili sestru. Kao što je primijetio Ivan Pavao II. «tada će svijest o zajedničkom Božjem očinstvu, o bratstvu svih ljudi u Kristu, 'sinova u Sinu', o nazočnosti i životvornom djelovanju Duha Svetoga dati našem pogledu na svijet *novi kriterij prosuđivanja*» (10) i stubokom ga promijeniti.

Bratstvo – preduvjet za iskorjenjivanje siromaštva

5. U *Caritas in veritate* moj prethodnik je podsjetio svijet da je pomanjkanje *bratstva* među narodima i ljudima važan uzrok siromaštva (11). U mnogim društвima proživljavamo duboko *siromaštvo odnosâ* što je posljedica pomanjkanja čvrstih odnosâ u obitelji i zajednici. Sa zabrinutošću promatramo razne vrste nevoljâ, marginalizaciju, samoću i razne oblike patološke ovisnosti koji bilježe sve veći rast. Ta se vrsta siromaštva može pobijediti samo ponovnim otkrivanjem i vrednovanjem *bratskih* odnosâ u krilu obitelji i zajednica, kroz dijeljenje radostî i žalostî, teškoćâ i uspjehâ koji su sastavni dio ljudskog života.

Povrh toga, ako s jedne strane uočavamo opadanje *apsolutnog siromaštva*, s druge ne možemo ne prepoznati ozbiljan porast *relativnog siromaštva*, to jest nejednakosti između osobâ i skupinâ koje zajedno žive na određenom području ili u određenom povijesno-kulturnom kontekstu. U tome smislu, potrebne su također djelotvorne politike koje će promicati načelo *bratstva*, jamčeći osobama – koje su jednakе u svojem dostojanstvu i temeljnim

pravima – pristup kapitalu, uslugama, odgojnim, zdravstvenim i tehnološkim resursima kako bi svaka osoba imala mogućnost izraziti i ostvariti svoj životni plan i mogla se razviti u punini kao osoba.

Uočava se također potreba za politikama koje će služiti ublažavanju prevelike neravnoteže u raspodjeli dohotka. Ne smijemo zaboraviti crkveno učenje o takozvanoj *socijalnoj hipoteći*, na temelju koje je dopušteno, kao što kaže sveti Toma Akvinski, i štoviše nužno, «da čovjek posjeduje dobra» (12), a kada je riječ o njihovu korištenju da ih «posjeduje ne samo kao svoje vlasništvo nego i kao zajednička, u tom smislu što ona mogu koristiti ne samo njemu nego i drugima» (13).

Postoji, konačno, posljednji način promicanja bratstva – i samim tim pobjeđivanja siromaštva – koji mora biti u temelju svih ostalih. To je odvajanje od dobara onoga koji odlučuje živjeti umjerenim i bitnim načinom života, koji, dijeleći vlastita bogatstva, uspijeva na taj način iskusiti bratsko zajedništvo s drugima. To je od temeljne važnosti za nasljedovanje Isusa Krista i da bismo bili istinski Kristovi vjernici. To nije samo slučaj s posvećenim osobama koje zavjetuju siromaštvo, već također s mnogim obiteljima i mnogim odgovornim građanima, koji čvrsto vjeruju da bratski odnos s bližnjima predstavlja najdragocjenije dobro.

Ponovno otkrivanje bratstva u ekonomiji

6. Teške financijske i ekonomske krize – koje svoj uzrok imaju u sve većem udaljavanju čovjeka od Boga i svoga bližnjega, u pohlepnoj težnji za materijalnim dobrima, s jedne strane, i osiromašenju odnosa među ljudima i u zajednici, s druge – mnoge su potaknuli da potraže zadovoljstvo, sreću i sigurnost u trošenju i zarađivanju izvan svih logika zdrave ekonomije. Već je 1979. Ivan Pavao II. upozorio na postojanje «stvarne i osjetne

opasnosti da, dok se u čovjekovoj vladavini nad svijetom čine ogromni napreci, on izgubi bitne konce iz ruku te vladavine i da na razne načine njegovo čovještvo bude podčinjeno ovome svijetu te da on sâm postane predmetom – često neprimjetnih – raznih oblika manipulacije kroz čitavu organizaciju zajedničkog života, kroz sistem proizvodnje i kroz pritisak sredstava društvene komunikacije» (14).

Niz ekonomskih kriza koje su zaredale jedna za drugom mora dovesti do preispitivanja modela ekonomskog razvoja i promjene u načinima života. Današnja kriza, usprkos tome što ima teške posljedice za ljudske živote, može nam biti također dragocjena prigoda za ponovno otkrivanje vrijednosti mudrosti, umjerenosti, pravednosti i jakosti. Te nam kreposti mogu pomoći prevladati teške trenutke i ponovno otkriti bratske veze koje nas povezuju jedne s drugima, u dubokom uvjerenju da čovjek treba i da je sposoban za nešto više od maksimalizacije vlastitog pojedinačnog interesa. Te su kreposti osobito nužne za izgrađivanje i očuvanje društva u skladu s ljudskim dostojanstvom.

Bratstvo gasi rat

7. U godini koja je za nama mnoga su naša braća i sestre nastavila trpjeti iskustvo rata, koji predstavlja ozbiljnu i duboku ranu nanesenu bratstvu.

Mnogi se sukobi vode usred opće ravnodušnosti. Svima koji žive u krajevima u kojima oružja siju užas i razaranje, jamčim svoju osobnu i blizinu cijele Crkve. Ova potonja ima zadaću nositi Kristovu ljubav također bespomoćnim žrtvama zaboravljenih ratova molitvom za mir, služenjem ranjenima, gladnima, izbjeglicama, prognanicima i svima onima koji žive u strahu. Crkva isto tako diže svoj glas da do odgovornih osoba dopre vapaj boli napačenih ljudi i da, zajedno s neprijateljstvom, prestanu sva zlostavljanja i kršenje temeljnih ljudskih prava (15).

Zbog toga želim uputiti snažni apel onima koji oružjem siju nasilje i smrt: u onima koje sada smatrate tek neprijateljem kojeg treba poraziti ponovno otkrijte svoga brata i zaustavite svoju ruku! Odrecite se puta oružja i idite ususret drugome s dijalogom, oproštenjem i pomirenjem da biste oko sebe gradili pravdu, povjerenje i nadu! «U vezi s tim, jasno je da u životu narodâ oružani sukobi uvijek predstavljaju namjerno nijekanje svake moguće međunarodne sluge, stvarajući duboke podjele i otvorene rane koje ne zacijeljuju tako lako. Ratovi predstavljaju praktično odbacivanje zalaganja oko postizanje onih velikih ekonomskih i društvenih ciljeva koje sije postavila međunarodna zajednica» (16).

Ipak, sve dok je tako velika količina oružja u optjecaju kao što je to sada, moći će se uvijek naći nove izlike za otpočinjanje neprijateljstava. Zbog toga ponavljam svima apel mojih prethodnika za neširenje naoružanja i razoružanje, počevši od nuklearnog i kemijskog razoružanja.

Ne možemo ipak ne konstatirati da međunarodni sporazumi i nacionalni zakoni, premda su nužni i vrlo poželjni, nisu sami po sebi dovoljni da čovječanstvo zaštite od opasnosti oružanih sukobâ. Nužno je obraćenje srca koje će omogućiti svima da prepoznaju u drugome brata za kojeg se treba brinuti i s kojim treba zajedno raditi na izgradnji kvalitetnijeg života za sve. To je duh kojim su nadahnute mnogobrojne inicijative civilnog društva, uključujući vjerske organizacije, u promicanju mira. Izražavam svoju nadu da će svakodnevno zauzimanje svih nastaviti donositi ploda i da će u međunarodnom pravu doći do stvarne primjene prava na mir, kao temeljnog ljudskog prava i nužnog preduvjeta za ostvarivanje svih ostalih prava.

Korupcija i organizirani kriminal su prijetnja bratstvu

8. Obzor bratstva povezan je također s potrebom svakog brata i sestre da žive

punim životom. Legitimne težnje ljudi, osobito kada je riječ o mladima, ne smiju se osujetiti ili povrijediti, niti se smije ljudima ukrasti nadu da će ih moći ostvariti. Ipak, tu se težnju ne smije miješati sa zloupotrebom moći. Naprotiv, ljudi se trebaju jedni s drugima natjecati u uzajamnom poštivanju (usp. *Rim* 12, 10). I u raspravama, koje predstavljaju nezaobilazan aspekt života, moramo uvijek imati na umu da smo braća i sestre i stoga učiti i sebe i druge da se bližnjega ne smije smatrati neprijateljem ili protivnikom kojeg treba ukloniti.

Bratstvo rađa socijalni mir jer stvara ravnotežu između slobode i pravednosti, između osobne odgovornosti i solidarnosti, između pojedinačnog i općeg dobra. Da bi sve to potpomogla, politička zajednica mora djelovati transparentno i odgovorno. Građani se moraju osjećati predstavljenima od javnih vlasti u poštivanju njihove slobode. Međutim, često se između građana i institucija uvlače jednostrani interesi koji izobličuju taj odnos, pridonoseći stvaranju trajnog ozračja sukoba.

Istinskim se duhom bratstva pobjeđuje individualnu sebičnost koja oduzima ljudima mogućnost da žive u slobodi i uzajamnom skladu. Ta se sebičnost u društvu razvija bilo u mnogim oblicima korupcije, koji su danas silno razgranati, bilo u obliku kriminalnih organizacija, od malih skupina pa do onih raširenih po čitavom svijetu. Te skupine ruše zakonitost i pravdu, pogađajući u samo srce dostojanstvo osobe. One teško vrijeđaju Boga, povrjeđuju braću i nanose štetu stvorenom svijetu, to više ako imaju religijske konotacije.

Tu mislim na bolnu ranu droge, koja ubire profit prezirući čudoredne i građanske zakone; na uništavane prirodnih dobara i trenutno zagađenje; na tragediju iskorištavanja rada drugih osoba. Tu mislim također na nedopušteno trgovanje novcem i na finansijsku spekulaciju, koji često poprimaju obilježja grabeža i nanose štetu čitavim ekonomskim i društvenim

sistemima, gurajući u siromaštvo milijune muškaraca i žena. Tu mislim na prostituciju koja svakoga dana kosi nevine žrtve, osobito među najmlađima, kradući im budućnost; tu mislim na gnusnu trgovinu ljudima, na zločine i zlostavljanja usmjereni protiv maloljetnika, na užas ropstva koje još uvijek postoji u mnogim dijelovima svijeta, na često prešućenu tragediju migranata koji su često žrtve sramotne i protuzakonite manipulacije. Ivan XXIII. je u vezi s tim pisao: «Suživot koji se temelji samo na odnosima moći nije human. Daleko od toga da potiče, kao što bi to trebao, osobe da rastu i usavršavaju se, u takvom se suživotu vrši prisila nad njima i ograničava im se sloboda» (17). Čovjek se, međutim, može obratiti i ne treba nikada izgubiti nadu u mogućnost promijene svog života. Želim da to bude poruka nade i pouzdanja za sve, pa i za one koji su počinili okrutne zločine, jer Bog ne želi smrt grešnika, već da se obrati i živi (usp. *Ez* 18,23).

U širem kontekstu ljudskog društva, imajući pred očima zločin i kaznu, ne možemo se ne sjetiti neljudskih uvjeta koji vladaju u mnogim zatvorima, gdje je zatvorenik često sveden na subhuman položaj, gdje se krši njegovo ljudsko dostojanstvo i guši svaka volja i želja za rehabilitacijom. Crkva, najčešće u tišini, mnogo čini u tim sredinama. Pozivam i potičem sve da učine još više, u nadi da će napore koje na tome području poduzimaju mnogi hrabri muškarci i žene sve više, pravedno i pošteno, podupirati i građanske vlasti.

Bratstvo pomaže čuvati i njegovati prirodu

9. Ljudska je obitelj primila od Stvoritelja zajednički dar: prirodu. Kršćansko shvaćanje stvorenog svijeta uključuje pozitivan sud o dopustivosti zahvata na prirodi ako su oni korisni, uz uvjet da se djeluje odgovorno, što znači da se mora priznati onu «gramatiku» upisanu u

prirodu i mudro koristiti dobra na korist sviju, poštujući ljepotu, svrhovitost i korisnost pojedinih živih bića i njihovu ulogu u ekosustavu. Ukratko, priroda je na našem raspolaganju i mi smo pozvani odgovorno njome upravljati. Međutim, često smo vođeni pohlepom i bahatošću vladanja, posjedovanja, manipuliranja i izrabljivanja; ne čuvamo prirodu, ne poštujemo je, ne smatramo je besplatnim darom kojeg treba čuvati i staviti u službu braći, uključujući buduće naraštaje,

Poljoprivredni sektor, na poseban način, je primarni sektor proizvodnje s ključnim pozivom obrađivanja i čuvanja prirodnih dobara radi prehranjivanja čovječanstva. U vezi s tim, kontinuirana sramota gladi u svijetu potiče me da podijelim s vama pitanje: *na koji način koristimo Zemljina prirodna dobra?* Današnja društva moraju razmišljati o hijerarhiji prioriteta na koje je usmjerena proizvodnja. Naime, urgentna je dužnost da se prirodna dobra koriste tako da nitko ne gladuje. Postoje mnoge inicijative i moguća rješenja i ne ograničavaju se samo na povećanje proizvodnje. Poznato je da je trenutna proizvodnja dovoljna, a ipak milijuni ljudi trpe i umiru od gladi, i to predstavlja pravu sablazan. Nužno je dakle iznaći načine da svi mogu uživati plodove zemlje, ne samo zato da bi se izbjeglo širenje jaza između onih koji imaju i više no što trebaju i onih koji se moraju zadovoljiti mrvicama, već prije svega zato što to zahtijevaju pravednost, jednakost i poštivanje prema svakom ljudskom biću. U tome smislu, želim svima dozvati u svijest ono nužno *univerzalno određenje dobara* koje je jedno od stožernih načela socijalnog učenja Crkve. Poštivanje tog načela je bitni uvjet za olakšavanje stvarnog i jednakog pristupa onim bitnim dobrima koja svaki čovjek treba i na koje svi imaju pravo.

Zaključak

10. Bratstvo treba otkriti, ljubiti, iskusiti, naviještati i svjedočiti. Ali jedino

ljubav koju daje Bog omogućuje nam prihvati i u punini živjeti bratstvo.

Nužni realizam politike i ekonomije ne smije se svesti na puke tehničke vještine i znanja lišena idealna gdje se ignorira čovjekovu vrhunaravnu dimenziju. Kada nedostaje te otvorenosti Bogu, svaka ljudska djelatnost postaje siromašnija i osobe se svodi na predmete koji se mogu izrabljivati. Tek kada prihvate kretati se u širokom prostoru koji toj otvorenosti omogućuje Onaj koji ljubi svakog muškarca i svaku ženu, politika i ekonomija će uspjeti postići onaj poredak i ustroj koji se temelji na istinskom duhu bratske ljubavi i moći će biti djelatna sredstva cjelovitog ljudskog razvoja i mira.

Mi kršćani vjerujemo da smo svi u Crkvi udovi jednoga tijela, svi jedni drugima potrebni, jer je svakome od nas dana milost po mjeri Kristova dara, za zajedničko dobro (usp. Ef 4, 7.25; 1 Kor 12, 7). Krist je došao na svijet da nam donese Božju milost, to jest mogućnost dioništva u njegovu životu. To podrazumijeva uspostavu bratskih odnosâ prožetih uzajamnošću, oprاشtanjem, potpunim sebedarjem, prema punini i dubini Božje ljubavi koju pruža ljudskom rodu Onaj koji, kao Raspeti i Uskršli, sve privlači sebi: «Zapovijed vam novu dajem: ljubite jedni druge; kao što sam ja ljubio vas tako i vi ljubite jedni druge. Po ovom će svi znati da ste moji učenici: ako budete imali ljubavi jedni za druge» (Jv 13, 34-35). To je radosna vijest koja traži od svakog od nas da učinimo korak naprijed, koja nas potiče na neprolazno vršenje empatije, da slušamo drugoga dok govorи o svojim trpljenjima i nadi, također onoga koji mi je najdalje, i da kročimo zahtjevnim putom one ljubavi koja se zna darivati i besplatno trošiti za dobro svakog brata i sestre.

Krist zahvaća čitavog čovjeka i ne želi da se itko izgubi: «Ta Bog nije poslao Sina na svijet da sudi svijetu, nego da se svijet spasi po njemu» (Jv 3, 17). On pritom ne prisiljava nikoga da mu otvorí vrata svoga

srca i svoga uma: «najveći među vama neka bude kao najmladi; i predstojnik kao poslužitelj», kaže Isus Krist, «ja sam posred vas kao onaj koji poslužuje» (*Lk 22, 26-27*). Svako djelovanje mora dakle biti označeno stavom služenja osobama, osobito onima koje su najdalje i nepoznate. Služenje je duša onoga bratstva koje gradi mir.

Neka nam Marija, Isusova Majka, pomogne shvatiti i živjeti svakoga dana bratstvo koje izvire iz srca njezina Sina, da bismo donijeli mir svim ljudima na ovoj našoj voljenoj zemlji.

Iz Vatikana, 8. prosinca 2013.

Papa Franjo

Bilješke

- (1) Usp. enc. Caritas in veritate (29. lipnja 2009.), 19: AAS 101 (2009), 654-655.
- (2) Usp. Franjo, Enc. Lumen fidei (29. lipnja 2013.), 54: AAS 105 (2013), 591-592.
- (3) Usp. Pavao VI., Enc. Populorum progressio (26. ožujka 1967.), 87: AAS 59 (1967), 299.
- (4) Usp. Ivan Pavao II., Enc. Sollicitudo rei socialis (30. prosinca 1987.), 39: AAS 80 (1988), 566-568.
- (5) Enc. Populorum progressio (26. ožujka 1967.), 43: AAS 59 (1967), 278-279.
- (6) Usp. isto, 44: AAS 59 (1967), 279.
- (7) Enc. Sollicitudo rei socialis (30. prosinca 1987.), 38: AAS 80 (1988), 566.
- (8) Isto, 38-39: AAS 80 (1988), 566-567.
- (9) Isto, 40: AAS 80 (1988), 569.
- (10) Isto.
- (11) Usp. Enc. Caritas in veritate (29. lipnja 2009.), 19: AAS 101 (2009), 654-655.
- (12) *Summa Theologiae* II-II, q. 66, art. 2.
- (13) Drugi vat. konc., Past. konst. o Crkvi u suvremenom svijetu Gaudium et spes, 69. Usp. Leon XIII., Enc. Rerum novarum (15. svibnja 1891.), 19: ASS 23 (1890-1891), 651; Ivan Pavao II., Enc. Sollicitudo rei socialis (30. prosinca 1987.), 42: AAS 80 (1988), 573-574; Papinsko vijeće »Iustitia et pax«, *Kompendij socijalnog nauka Crkve*, br. 178.
- (14) Enc. Redemptor hominis (4. ožujka 1979.), 16: AAS 61 (1979), 290.
- (15) Usp. Papinsko vijeće »Iustitia et pax«, *Kompendij socijalnog nauka Crkve*, br. 159.
- (16) Franjo, Pismo predsjedniku Putinu, 4, rujna 2013.: *L'Osservatore Romano*, 6. rujna 2013., str. 1.
- (17) Enc. Pacem in terris (11. travnja 1963.), 17: AAS 55 (1963), 265.

PAPINA PORUKA ZA 22. SVJETSKI DAN BOLESNIKA 2014.

- 11. VELJAČE 2014. -

Vjera i ljubav: »I mi smo dužni živote položiti za braću« (1 Iv 3, 16)

Draga braćo i sestre,

1. U prigodi 22. Svjetskog dana bolesnika koji ove godine ima za temu *Vjera i ljubav: »I mi smo dužni živote položiti za braću»* (1 Iv 3, 16), obraćam se na poseban način bolesnicima i svima onima koji im pružaju pomoći i njegu. Crkva u vama, dragi bolesnici, prepoznaje posebnu Kristovu prisutnost. To je istina. Kada trpimo on je uz nas, štoviše, on je u našem trpljenju. On zajedno s nama nosi njegov teret i otkriva mu smisao. Kada je Božji Sin uzašao na križ uništio je samoću patnje i rasvjetlio njezinu tamu. Nalazimo se tako pred misterijem Božje ljubavi prema nama, koja nam ulijeva nadu i hrabrost: nadu, jer se u Božjem naumu ljubavi i sáma noć boli otvara uskrsnom svijetlu; te hrabrost, da se možemo sa svim protivštinama i teškoćama nositi u njegovu društvu, zajedno s njim.

2. Utjelovljeni Sin Božji nije uklonio iz ljudskog iskustva bolest i trpljenje, već je, preuzevši ih na sebe, preobrazio ih i dao im pravi smisao. Dao im je pravi smisao zato jer posljednju riječ nemaju bolest i trpljenje nego novi život u punini; preobrazio ih, jer u jedinstvu s Kristom ne moraju više biti negativni već mogu postati pozitivni. Isus je put i s njegovim Duhom možemo ga slijediti. Kao što nam je Otac darovao Sina iz ljubavi i Sin darovao sebe iz iste ljubavi, i mi možemo ljubiti jedni druge kao što je Bog nas ljubio, dajući život za braću. Vjera u Boga postaje dobrota, vjera u Krista raspetoga daj nam snage da ljubimo do kraja, čak i svoje neprijatelje. Dokaz istinske vjere u Krista je sebedarje i širenje ljubavi prema bližnjemu, osobito prema onima koji to ne zaslužuju, prema onima koji trpe i prema onima koji su marginalizirani.

3. Po krštenju i potvrđi pozvani smo suobličiti se Kristu, Dobrom Samarijancu svih onih koji pate: «Po ovom smo upoznali Ljubav: on je za nas položio život svoj. I mi smo dužni živote položiti za braću» (1 Iv 3, 16). Kada s nježnošću pristupamo onima koji su potrebiti skrbni, mi unosimo nadu i Božji osmijeh u proturječja svijeta. Kada velikodušno posvećivanje drugima postaje prepoznatljivo obilježje našeg djelovanja, tada otvaramo prostor Kristovu srcu i uživamo u njegovoj toplini, te time pružamo naš doprinos dolasku Božjeg kraljevstva.

4. Da bismo rasli u nježnosti, u osjetljivoj ljubavi ispunjenoj poštivanjem prema drugome, imamo jedan pouzdan kršćanski uzor na koji možemo sa sigurnošću upraviti pogled: to je Majka Isusova i Majka naša, koja je uvijek pozorna na Božji glas i na potrebe i teškoće svoje djece. Nošena božanskim milosrđem koje se u njoj utjelovilo, Marija zaboravlja samu sebe i nesebično hita iz Galileje u Judeju da se susretne i pomogne rođakinji Elizabeti. Ona se zauzima kod svog Sina na svadbi u Kani, kada vidi da na gozbi ponestaje vina. Ona nosi u svom srcu, na svom životnom putovanju, riječi starca Šimuna koji je prorekao da će joj mač probosti dušu i nepokolebljivom snagom stoji podno Isusova križa. Ona zna kako se prelazi taj put i zbog toga je Majka svih bolesnika i patnika. Možemo joj se s pouzdanjem i sinovskom odanošću utjecati, sigurni da će nam pomoći, da će nas podupirati i da nas neće napustiti. Ona je Majka raspetog i uskrsljog Krista: stoji uz naše križeve i prati nas na putu prema uskrsnuću i punom životu.

5. Sveti Ivan, učenik koji je s Marijom stajao pod križem, pomaže nam vratiti se izvorima vjere i ljubavi, srcu Boga koji je

«ljubav» (*I Iv 4, 8.16*). On nas podsjeća da ne možemo ljubiti Boga ako ne ljubimo braću. Onaj koji s Marijom stoji pod križem uči ljubiti kao što ljubi Isus. Križ je «sigurnost vjerne Božje ljubavi prema nama. Ta je ljubav tako silna da ulazi u naš grijeh i oprašta ga, ulazi u naše trpljenje i daje nam snagu da ga podnosimo. Ta ljubav ulazi i u samu smrt da je pobijedi i da nas spasi... Kristov križ poziva nas također da dopustimo da nas ta ljubav obuzme, uči nas uvijek promatrati drugoga s milosrđem i ljubavlju, napose one koji pate, koji trebaju

pomoć» (Križni put s mladima, Rio de Janeiro, 26. srpnja 2013.).

Povjeravam ovaj 22. Svjetski dan bolesnika Marijinu zagovoru, da ona pomogne svim bolesnicima da podnose svoje trpljenje u zajedništvu s Isusom Kristom i bude na pomoć svima onima koji se za njih brinu. Svim bolesnicima, zdravstvenim djelatnicima i dragovoljcima koji im pomažu od srca udjelujem apostolski blagoslov.

Iz Vatikana, 6. prosinca 2013.

Papa Franjo

ODREDBE BISKUPSKOG ORDINARIJATA

Broj: 41/2014.

Krk, 20. siječnja 2014.

EKONOMSKO VIJEĆE

Pošto je članovima Ekonomskog vijeća Biskupije Krk koji su imenovani 2008. godine istekao mandat, Biskup je 12. prosinca 2013. imenovao nove članove tog vijeća.

Ekonomsko vijeće sačinjavaju:

1. mons. MLADEN MRAKOVČIĆ,
župnik u Cresu
2. mons. ENCO RODINIS,
generalni tajnik HBK
3. vlč. BOŽIDAR VOLARIĆ,
župnik u Njivicama

4. gosp. RADOMIR POPOVIĆ,
dipl. ing. gradđ.

5. gđa. SANDRA SINDIČIĆ,
menadžer u PBZ

6. gosp. MARIN TRINAJSTIĆ, *pravnik*

Mandat članovima u ovom sazivu Ekonomskog vijeća traje pet godina.

BISKUP:

✠ Valter, v.r.

Broj: 942/2013.

Krk, 17. prosinca 2013.

SJEDNICA EKONOMSKOG VIJEĆA

Ovime sazivam konstituirajući sjednicu Ekonomskog vijeća Biskupije Krk, u petak, 03. siječnja 2014. godine, u Biskupskom dvoru u Krku s početkom u 16.00 sati.

Dnevni red:

1. Biskupov pozdrav i uvodna riječ;
2. Predstavljanje novih članova Ekonomskog vijeća;
3. Izvještaj biskupijskog ekonoma preč. Antuna Toljanića o ekonomskom stanju biskupijskog dobra «Matalda»;

4. Razmatranje zahtjeva hotelskog poduzeća «Jadranka» iz Malog Lošinja o najmu dijela zemljišta «Matalde» u svrhu izgradnje golf terena;

5. Rješavanje vlasništva Biskupije na Iloviku i otočiću sv. Petar;

6. Prodaja zemljišta na Unijama;

7. Razno.

BISKUP:

✠ Valter, v.r.

Broj: 4/2014.

Krk, 7. siječnja 2014.

SJEDNICA ZBORA KONZULTORA

Sazivam sjednicu Zbora konzultora za subotu 11. siječnja o. g. koja će se održati u Biskupskom dvoru u Krku s početkom u 9.30 sati.

Dnevni red:

1. Izvještaj ekonoma o poslovanju na poljoprivrednim dobrima Biskupije u Unijama i na Cresu («Mataldi»).

2. Iznajmljivanje dijela biskupijskog dobra na «Mataldi».
3. Razno.

BISKUP:

✠ Valter, v.r.

Broj: 42/2014.

Krk, 20. siječnja 2014.

OBVEZE PREMA ORDINARIJATU

1. **Statistiku vjerskog života župe** za 2013. godinu župnici trebaju poslati ovom Ordinarijatu **do konca siječnja o. g.**

2. **Financijski izvještaj** za godinu 2013. treba dostaviti Ordinarijatu **do konca veljače o. g.** Ukoliko neke župe nisu poslale izvještaj za neku od proteklih godina, neka to učine čim prije.

3. **Matice – parice** dostavljaju se ovom Ordinarijatu preko dekanskih ureda. Ti će ih uredi poslati Ordinarijatu **najkasnije do konca ožujka**.

Molimo župnike da budu točni u izvršavanju gornjih obaveza, naročito slanja statistika kako bi i Ordinarijat mogao na vrijeme izvršiti svoje obaveze prema centralnim uredima Svetе Stolice.

BISKUP:

✠ Valter, v. r.

Broj: 8/2014.

Krk, 10. siječnja 2014.

DAN POSVEĆENOG ŽIVOTA

Na blagdan Prikazanja Gospodinova u hramu - Svijećnicu, 2. veljače, obilježavamo Dan posvećenog života. Ove godine blagdan Prikazanja Gospodinova pada na prvu nedjelju mjeseca veljače kada obilježavamo i Dan života. Smatram zato da će redovnicima i redovnicama zbog nedjeljnih obaveza u crkvama i župama biti prikladnije da Dan posvećenog života obilježimo **u su-**

botu, 1. veljače. Obilježit ćemo ga na sljedeći način:

- u 17.00 sati redovnici i redovnice s o. Biskupom okupit će se u dvorani Biskupskog dvora, gdje će o. Antun Badurina, gvardijan oo. franjevaca trecoredaca u Krku, održati pobudni duhovni nagovor.

- u 17.45 sati redovnice će zauzeti mjesto u donjem prezbiteriju katedrale, a redovnici svećenici poći će u sakristiju i pripremiti se za svetu misu.

Redovnici i redovnice moći će, prema potrebi, zamoliti svećenike za ispovijed.

- u 18.00 sveta misa koju će slaviti preč. Biskup.

Poslije mise, svi su pozvani na domjenak i druženje u Biskupskom dvoru.

Nadam se da će ove godine redovnicima i redovnicama iz svih naših otoka biti još zgodnije sudjelovati na ovom zborovanju, jer neće imati posebnih obaveza u svojim župama. Na ovaj su susret pozvani također svi klerici, novaci i novakinje.

BISKUP:

✠ Valter, v.r.

Broj: 43/2014.

Krk, 20. siječnja 2014.

DAN ŽIVOTA

– 2. VELJAČE 2014. –

Dan života, obilježit ćemo i ove godine na prvu nedjelju mjeseca veljače.

Biskup će toga dana misiti u katedrali u 10 sati.

Članovi Pokreta za život i simpatizeri pozvani su na Dan života, prema svojim mogućnostima i prosudbi, ili sudjelovati na biskupovoj misi u katedrali ili u svojim župama animirati obilježavanje ovog dana. S članovima Pokreta koji se okupe na biskupovoj misi Biskup će se poslije mise sastati na kratkom druženju u Biskupskom dvoru.

Svećenici su pozvani da prouče poruku predsjednika Vijeća HBK za život i obitelj te je toga dana mogu pročitati vjernicima

obrazlažući važnost i potrebu pravilnog uzimanja za život.

I ovom prigodom napominjemo da je naša biskupija već desetljećima u stalnom demografskom opadanju. Smatramo zato vrlo važnim da svećenici poduzimaju molitvene akcije i da vjernicima trijezno i obrazloženo govore o ovoj tematici.

Ističemo ovom prilikom i činjenicu da je u 2013. godini značajno porastao broj rastavljenih brakova na otoku Krku. Ni na ostalim područjima naše biskupije stanje nije bolje, već je izrazito zabrinjavajuće.

BISKUP:

✠ Valter, v. r.

Broj: 44/2014.

Krk, 20. siječnja 2014.

22. SVJETSKI DAN BOLESNIKA

– 11. VELJAČE 2014. –

Svjetski dan bolesnika tradicionalno se slavi na blagdan Gospe Lurdske 11. veljače.

U rubrici *Dokumenti* donosimo vam prigodnu papinu poruke koja nosi naslov

Vjera i ljubav: »*I mi smo dužni živote položiti za braću*« (1 Iv 3, 16) koju možete koristiti toga dana na misama za bolesne. Uz ovu misu, ako smatraju uputnim,

ODREDBE BISKUPSKOG ORDINARIJATA

svećenici mogu podijeliti sakrament bolesničkog pomazanja bolesnima obrazloživši prije toga župnoj zajednici narav i svrhu ovog sakramento te kome se on podjeljuje.

Ovaj je dan brige za bolesne, kao i cijeli mjesec veljača, kada se u našoj biskupiji naglašava briga za umiruće, prigoda da se po župama intenzivnije, pa ako je potrebno i

sa Župnim pastoralnim vijećima, promišlja briga za bolesne i umiruće te adekvatna molitvena i sakralna skrb kao i drugi vidići pomoći. Budući da je u našim župama i sve više starijih vjernika, ni briga za njih nikako ne smije izostati.

BISKUP:
✠ Valter, v. r.

Broj: 45/2014.

Krk, 20. siječnja 2014.

TEČAJ PRIPRAVE ZA BRAK

Tečaj priprave za brak za područje **otoka Krka** održat će se kroz osam večeri i to od 17. do 20. veljače te od 24. do 27. veljače 2014. godine. Tečaj će se odvijati u dvorani Biskupskog dvora u Krku od 19.00 do 20.30 sati.

Za područje **otoka Lošinja** tečaj će se održati početkom veljače, a za područje **otoka Cres**a od ponedjeljka 03. ožujka do subote 08. ožujka.

Za područje **otoka Raba** tečaj će se održati od nedjelje 23. veljače do četvrtka 27. veljače.

Tečaj priprave za brak u **Novalji** održat će se sredinom korizme.

BISKUP:
✠ Valter, v. r.

Broj: 46/2014.

Krk, 20. siječnja 2014.

MISA I BRIGA ZA UMIRUĆE U VELJAČI

Godine 1972. je određeno da tijekom mjeseca veljače svake godine župnik slavi za umiruće jednu svetu misu u župi. Skoro u svakoj župi sve je veći broj slučajeva da se ne zove svećenika težim bolesnicima i umirućima. Matične knjige dokazuju da mnogi umiru a da se nisu pomirili s Bogom. Tu treba pribrojiti one koji umiru naglo u saobraćajnim nesrećama, za koje se zna da nisu i po više godina pristupali sakramentima. Trebamo biti razumni i dosljedni prigo-

dom sprovoda takvih osoba, a ne svojim prisustvom i riječima uzdizati ono što bi trebalo žaliti. Braćo svećenici, dužni smo govoriti vjernicima istinu i one koji se sakramenata boje ozbiljnim riječima upozoriti na vječnu propast.

BISKUP:
✠ Valter, v. r.

Broj: 47/2014.

Krk, 20. siječnja 2014.

KORIZMA

Korizma je vrijeme posta, pokore i molitve. U župnim zajednicama potiče se organiziranje duhovne obnove. Prilikom pobožnosti križnog puta na kojem se, posebno gdje se on organizira u vanjskom prostoru, odaziva lijepi broj vjernika, neka se biraju prikladni tekstovi križnoga puta. Korizma je i vrijeme iskazivanja konkretnih djela ljubavi prema potrebnima u sredinama u kojima živimo. Pri ovogodišnjem planiranju pastoralnih aktivnosti u vrijeme Korizme imajmo na pamet i predstojeći nam Biskupijski susret katoličkih obitelji koji će se održati 6. travnja 2014. Korizmno vrijeme bit će nam tako i vrijeme intenzivnijeg rada u obiteljskom pastoralu i pripreme za taj događaj.

Korizmenu poruku pape Franje još nismo dobili ali ćemo vam je odmah po primitku dostaviti.

Korizma započinje Čistom srijedom – Pepelnicom, 5. ožujka o. g. O pepeljenju smo potanje govorili i dali upute u *Službenom vjesniku* br. 1/2008., str. 11, pa se braća svećenici upućuju da o tamo rečenom vode računa.

Na Čistu srijedu i Veliki petak obvezni su post i nemrs: post za sve punoljetne vjernike do započete šezdesete godine života, a nemrs za sve one koji su navršili četrnaestu godinu života. Nemrs treba obdržavati u sve korizmene petke, dok se u drugo vrijeme kroz godinu može zamijeniti nekim drugim pokorničkim djelom. Dobro je na to uvijek iznova podsjećati i podučavati naše vjernike.

BISKUP:

✠ Valter, v. r.

Broj: 48/2014.

Krk, 20. siječnja 2014.

GODIŠNICA SMRTI BISKUPA KARMELA ZAZINOVIĆA

– 6. OŽUKA 2014. –

Budući da ove godine godišnjica smrti biskupa Karmela Zazinovića pada na Čistu srijedu, Biskup će misu zadušnicu povodom godišnjice smrti slaviti u četvrtak 6. ožujka 2014. u katedrali. Na tu misu pozvani su

članovi zbora kanonika i svećenici grada Krka.

BISKUP:

✠ Valter, v. r.

Broj: 49/2014.

Krk, 20. siječnja 2014.

MISA ZA POKOJNE BISCUPE, SVEĆENIKE I REDOVNIKE

U našoj je biskupiji određeno da svaki župnik i upravitelj župe u osmini Dušnog dana i u tjednu poslije četvrte nedjelje korizme slavi svete mise za pokojne dotične župe. Dan poslije Dušnog dana treba slavi-

ti svetu misu za pokojne biskupe i svećenike.

Ovime određujem da svaki župnik i upravitelj župe u ponедjeljak poslije četvrte nedjelje korizme slavi jednu svetu misu na sljedeću nakanu:

za pokojne svećenike koji su službovali u toj župi (tim župama) i za pokojne biskupe, svećenike, redovnike i redovnice rodom iz te župe (tih župa).

Stipendij ove mise uzima se iz milosti-
nje četvrte korizmene nedjelje kao i za sve
mise za duše u tom tjednu.

BISKUP:

✠ Valter, v. r.

Broj: 50/2014.

Krk, 20. siječnja 2014.

OBLJETNICA REDENJA BISKUPA VALTERA ŽUPANA – 15. OŽUJKA 2014.–

U subotu, 15. ožujka 2014. spominjemo šesnaestu obljetnicu biskupskog ređenja našega dijecezanskog biskupa, mons. Valtera Župana.

Potičemo Vas da u svim misama s vjernicima toga dana posebnim zazivom u molitvi vjernika spomenemo svoga biskupa da ga i nadalje Bog uzdrži u njegovom radu i

skrbi za povjereni mu Božji narod Krčke biskupije.

Izrazimo na taj način zajedništvo s našim o. Biskupom kao i zahvalnost Bogu za sve što preko njega čini za našu biskupijsku zajednicu i šire.

KANCELAR:
Franjo Velčić

Broj: 51/2014.

Krk, 20. siječnja 2014.

BISKUPIJSKI SUSRET OBITELJI – KRK, 6. TRAVNJA 2014. –

Već je nekoliko puta na susretima svećenika bilo riječi o tome da će se u ovoj godini održati Biskupijski susret katoličkih obitelji. Ovime i službeno javljamo svima da će se taj susret održati u nedjelju 6. travnja u Krku.

Kao gost susreta i predavač pozvan je kanadski pisac Michael D. O'Brien sa suprugom.

Već su ranije svi župnici pozvani da održavaju redovite susrete s obiteljima. Prigodom našega biskupijskog godišnjeg hodočašća na Trsat, druge nedjelje u listopadu prošle godine, održan je nakon svete mise sastanak bračnih drugova i svećenika na kojem je prezentiran materijal po kojem će se održavati obiteljski sastanci po župama.

O važnosti toga rada govori nam i odluka pape Franje o održavanju sinode ove i

sljedeće godine. Svi su svećenici dobili upitnik po kojem su do 15. prosinca trebali odgovoriti. Upitnik je došao iz Tajništva Sinode biskupa što dokazuje veliku brigu i ozbiljnost kojom će se pristupiti obiteljskoj tematiki u radu Sinode.

Podatak koji smo iznijeli na drugom mjestu u ovom *Službenom vjesniku* (v. odredbu *Dan života*, str. 15), da se broj rastavljenih brakova naglo povećao zadnjih mjeseci, još nas dodatno poziva na ozbiljan i savjestan rad za obitelj.

Podrobnije informacije o našem biskupijskom Danu obitelji dobit ćete naknadno, a obavijesti koje vas budu zanimale možete dobiti i u našem biskupijskom Uredu za obitelj, kod gđe Josette Blažić.

BISKUP:
✠ Valter, v. r.

Broj: 52/2014.

Krk, 20. siječnja 2014.

PLENARNI PREDUSKRSNI SVEĆENIČKI SASTANAK – 9. TRAVNJA 2014. –

Obavještavaju se dijecezanski svećenici i redovnici da će se preduskrsti svećenički sastanak održati u srijedu 9. travnja 2014. u Biskupskom dvoru u Krku.

Dnevni red i ostale detalje o tom susretu javit ćemo naknadno. Mole se svećenici i

redovnici da ga već sada ubilježe u svoje kalendarne i rezerviraju ovaj termin.

BISKUP:
✠ Valter, v. r.

Broj: 53/2014.

Krk, 20. siječnja 2014.

PASTIRSKI POHOD ŽUPA LOŠINJSKOG DEKANATA

Od mjeseca veljače do lipnja ove godine izvršit ću pastirski pohod u župama Lošinjskog dekanata prema sljedećem rasporedu koji je dogovoren na sastanku sa svećenicima 9. siječnja 2014. u Malom Lošinju.

Ustrine i Belej: nedjelja 23. veljače.

Nerezine i Punta Križa: u tjednu prije 16. ožujka i završetak u nedjelju 16. ožujka.

Veli Lošinj: u tjednu prije 23. ožujka i završetak u nedjelju 23. ožujka.

Mali Lošinj: od nedjelje 23. ožujka do nedjelje 30. ožujka.

Susak: od 2. do 4. svibnja.

Ćunski i Sveti Jakov: u tjednu prije 11. svibnja i završetak 11. svibnja.

Osor: 31. svibnja i 1. lipnja.

Ilovik: 14. i 15. lipnja.

Unije: 22. lipnja.

Župnici će se dogovoriti s biskupom o točnom rasporedu pohoda. Zadnji dan pohoda je uvijek nedjelja kada je i slavlje svete Potvrde.

Pisani program potrebno je poslati Ordinarijatu u dva primjerka mjesec dana prije početka pohoda, a Izvještaj, također u dva primjerka, najkasnije petnaest dana prije pohoda.

Župnici će u pripremi vjernika na pohod voditi računa o napomenama koje je biskup dao na susretu s njima 9. siječnja 2014.

BISKUP:
✠ Valter, v. r.

SLAVLJE SV. POTVRDE U ŽUPI KRK bit će u nedjelju 18. svibnja 2014.

Broj: 54/2014.

Krk, 20. siječnja 2014.

OTPUŠTENJE CENZURE ZBOG POBAČAJA

Tko nešto poduzme radi pobačaja upada, ako dođe do učinka, u izopćenje unaprijed izrečeno (kan. 1398).

Prema općim kanonskim normama u izopćenje upadaju one katoličke osobe koje su svjesno i slobodno, fizički ili moralno, sudjelovale u zločinu učinkovitog pobačaja.

Redovitom vlašću mogu otpustiti tu cenzuru: ordinarij (tj. dijecezanski biskup, generalni i biskupski vikar, viši redovnički poglavari) u sakramenu ispovijedi i izvan njega; a samo u sakramenu ispovijedi: svaki biskup i kanonik pokorničar (usp. kann. 1355, § 1; 508, § 1).

Da bi vjernici u našoj biskupiji mogli lakše dobiti otpuštenje cenzure zbog pobačaja i nakon toga odrješenje od grijeha, ovime u smislu kan. 137, § 1 delegiram do opoziva za otpuštenje te cenzure u sakramenu ispovijedi sljedeće prezbiterie:

- a) sve dekane i župnika u Novalji;
- b) gvardijane samostana oo. Franjevaca u Krku, Košljunu, Glavotoku, Portu

i Cresu te priora o. Karmelićana u Krku;

c) sve ispovjednike u korizmeno i vazmeno vrijeme, u došašcu i u božićno vrijeme, za Veliku Gospu i Sve Svetе;

d) sve ispovjednike za vrijeme duhovnih vježbi i obnova, duhovnih seminara i misija.

Svi ispovjednici trebaju imati u vidu i mogućnost otpuštenja cenzure u tzv. «urgentnom slučaju»: kad je naime skrušenom pokorniku «teško ostati u stanju teškoga grijeha za vrijeme potrebno da o tome odluci mjerodavni poglavari» (kan. 1357, § 1). Način postupanja u takvom slučaju određen je u kan. 1357, § 2 te ga ispovjednici trebaju obdržavati.

Neka ispovjednici osim toga ne propuste na primjeren način predložiti pokornicima ozbiljnost i težinu počinjenog zla i neka im prema njihovim prilikama nalože ozbiljnu i spasonosnu pokoru.

BISKUP:
✠ Valter, v.

IZ KATEHETSKOG UREDA

BISKUPIJSKA ZAVRŠNICA VJERONAUČNE OLIMPIJADE

U organizaciji Katehetskog ureda Krčke biskupije održat će se 19. veljače u Krku biskupijska/županijska završnica Vjeronaučne olimpijade za učenike osnovnih i srednjih škola. Pobjednici će zastupati biskupiju

na završnom nacionalnom natjecanju koje će se održati od 2. do 4. travnja 2014.

Anton Peranić, predstojnik

DUHOVNA OBNOVA ZA ODGOJITELJICE U VJERI I VJEROUČITELJE LAIKE I ČASNE SESTRE

U organizaciji Katehetskog ureda Krčke biskupije, održat će se od petka 28. ožujka do nedjelje 30. ožujka o. g. u biskupijskom pastoralnom centru «Betanija» u Ćunskom duhovna obnova za odgojiteljice u vjeri i vjeroučitelje laike i časne sestre naše Bisku-

pije. Voditelj duhovne obnove bit će dr. Milan Šimunović katehetičar i pastoralni teolog iz Rijeke.

Anton Peranić, predstojnik

DIJECEZANSKA KRONIKA I OBAVIJESTI

O. BISKUP JE:

Prosinac 2013.

13. održao konzistorij;
14. u Krku sudjelovao na sastanku biskupa Metropolije;
- u katedrali svečano otvorio biskupijski postupak za proglašenje blaženim i svetim Sluge Božjega biskupa Antuna Mihnića;
15. u Malom Lošinju podijelio sveti red đakonata Denisu Žuškinu;
16. primio u posjet uže vodstvo Pokreta za život otoka Krka;
18. posjetio župnika u Puntu;
19. prigodom božićnog primanja primio čestitke za Božić i Novu godinu;
20. posjetio u Riječkoj bolnici svećenika Antuna Zazinovića;
21. primio u posjet s. M. Marinu Škuncu, opaticu Benediktinki u Rabu;
25. u katedrali slavio službu čitanja božićne svetkovine sa misom polnoćkom;
- slavio svečanu danju misu božićne svetkovine a poslije podne Večernju;
26. misio u Domu umirovljenika u Krku;
27. susreo se u Krku sa bogoslovima na uobičajnom božićnom susretu;
28. o blagdanu Nevine Dječice misio u katedrali i u biskupskom se dvoru susreo s članovima Pokreta za život;
29. na blagdan Svetе Obitelji misio i propovijedao u katedrali;

30. posjetio u Sužanu Službenice Srca Isusova i Marijina i misio;
31. na završetku građanske godine slavio u katedrali misu zahvalnicu.

Siječanj 2014.

1. u katedrali slavio svečanu koncelebriranu misu «Pro familia et iuventute»;
3. primio u posjet dvojicu članova gradskog vijeća Malog Lošinja;
- predsjedao sjednici Ekonomskog vijeća biskupije;
4. obavio vizitaciju samostana Benediktinki u Cresu;
6. u katedrali slavio koncelebriranu misu svetkovine Bogojavljenja i popodne Večernju te svetkovine;
7. primio u radni posjet o. Jozu Milanovića OSB;
9. u Malom Lošinju susreo se sa svećenicima Lošinjskog dekanata radi dogovora o predstojećem pastirskom pohodu;
- u popodnevnim satima bio s ekonomom na radnom dogовору u «Betaniji» u Ćunskom; nakon toga posjetio kompleks franjevačkog samostana u Nerezinama;
11. predsjedao sjednici Zbora savjetnika.

.

SVEĆENICI

Preč. ANTUN TOLJANIĆ je, nakon ispunjenja svih kanonskih uvjeta, ponovno imenovan ekonomom Biskupije Krk na razdoblje od sljedećih pet godina

NAŠI JUBILARCI

U ovoj godini naši svećenici: IVAN BUIĆ, TOMISLAV DEBELIĆ, MATEJ POLONIJO i FRANJO VITEZIĆ slave pedesetu obljetnicu misništva.

Zahvalni Bogu za njihovo plodonosno i vjerno služenje Bogu, već se sada zajedno s njima radujemo i čestitamo!

FRA BONAVENTURA DUDA PROSLAVIO 90. ROĐENDAN

Franjevac o. BONAVENTURA DUDA OFM, rodom iz Krasa, provincije sv. Ćirila i Metoda sa sjedištem u Zagrebu, proslavio je 14. siječnja 90. obljetnicu života, a 15. siječnja 64. godišnjicu svećeništva.

Tom je prigodom naš biskup poslao slavljeniku sljedeću čestitku:

Mnogopoštovani oče Bonaventura!

Zajedno s Vama zahvaljujem dobrom Bogu koji Vam je podario visoku obljetnicu životne dobi i time obdario našu biskupiju i cijelu Crkvu u Hrvatskoj visokim doprinosom u razvijanju teološke misli kao i u oživljavanju pokoncijskih vizija. Vaša je osoba dala također nezamjenjivi doprinos na polju znanosti i kulture i time ste zadužili čitav hrvatski narod. Vaš život dokazuje trajnu, tihu i nemetljivu, ali zato upornu i

blagotvornu te nenadomjestivu ulogu koju Crkva već četrnaest stoljeća vrši u opremanju hrvatskog naroda. Hvala Vam, oče Bonaventura!

Uz visoku obljetnicu Vašeg života koju obilježavate 14. siječnja, čestitam Vam i 64. obljetnicu ređenja koju ćete proslaviti 15. siječnja. Uvjeren sam da Vas za dugogodišnji svećenički i redovnički život čeka «mjera dobra i preobilna» (Lk 6, 38) – breme zasluga i slave kojemu se već sada imate pravo veseliti.

U ime čitave Krčke biskupije i svoje osobno primite ove čestitke koje Vam s poštovanjem izričem.

Krk, 10. siječnja 2014.

TEOLOŠKO-PASTORALNI TJEDAN

Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu organizira od 28. do 30. siječnja 2014. 54. Teološko – pastoralni tjedan na temu: *Siromašna Crkva – Crkva za siromaše u novoj evangelizaciji*. Mjesto održa-

vanja je Međubiskupijsko sjemenište u Zagrebu, Voćarska 106, Šalata.

Preporučamo svećenicima, redovnicima i redovnicama sudjelovanje na ovom Tjednu.

PONOVO NAPOMINJEMO ...

...da će se SASTANAK SVEĆENIKA ZAREĐENIH UNAZAD 10 GODINA S O. BISKUPOM održati u srijedu 5. veljače 2014. s početkom u 9.30 sati u Biskupskom dvoru.

ZAKLJUČAK GODINE VJERE

Na blagdan Krista Kralja, 24. studenog, u zajedništvu sa čitavom Crkvom, Krčka biskupija svečano je zaključila Godinu vjere. U krčkoj katedrali Uznesenja Marijina euharistijsko slavlje predvodio je krčki biskup mons. Valter Župan uz kojeg je koncelebriralo 15 svećenika. U ulaznoj procesiji sudjelovali su predstavnici svih župa Krčke biskupije prinoseći pred oltar svjeće pred kojima se tijekom listopada u njihovoj župi molila krunica. Te je svijeće u nedjelju, 22. rujna, blagoslovio biskup Župan, a od njih će se saliti jedna velika svijeća koja će biti postavljena na grob sluge Božjega Antuna Mahnića u krčkoj katedrali kao svjedočanstvo krsnog zavjeta i podsjetnik na obveze preuzete u Godini vjere.

Na misi je sudjelovala i velika grupa mladića i djevojaka sa svih otoka Biskupije Krk koji su tim euharistijskim slavljem zaključili svoj tradicionalni Biskupijski susret mlađih te ih je biskup Župan posebno pozdravio.

Na početku propovijedi krčki je biskup podsjetio na razloge zbog kojih je papa Benedikt XVI. proglašio Godinu vjere i naglasio da treba stalno moliti da vjera ne oslabi i ohrabrivati subraću u vjeri jer «vjera je ta koja nam otvara put». Nada nije u napretku koji nam se nudi jer je očito da nas on ne vodi u svijetlu budućnost nego u neizvjesnost, rekao je biskup Župan i podsjetio na mnoge probleme koje donosi tobožnji napredak, a kad se tome pridodaju ratna žarišta širom svijeta i česte elementarne nepogode, jasno je da prevladava strah od budućnosti. Zbog svega toga jedini put je vjera, a taj put nije tajan nego nam je pokazan, naglasio je krčki biskup i iznio primjere Abrahama i Mojsija koji su poslušali Božji glas i postupili po njegovim uputama. Zbog toga što su

povjerovali, Bog im je učinio velika djela – Abraham je postao praotac brojnog naroda koji će, prema Božjem obećanju, opstati do konca svijeta, a Mojsije je najveći židovski prorok.

«Spomenuo sam tek dvije velike ličnosti koje nam Sveti Pismo donosi kad govori o velikim događajima koje je Bog izveo u djelu spasenja», rekao je biskup i nastavio: «No, svi ljudi koji su bilo što veliko i uistinu korisno učinili prošli su taj put vjere, povjerenja u Boga i hodanja tim putem. Pred nas se također stavlja izbor kao i pred svakoga: ili izabrati ono što ljudi stavlju kao napredak ili jasno stati uz ono što Bog govori i garantira. Što je obitelj, što je ženidba, da je brak po Božjoj uredbi zajednica muža i žene, što je čovjek. Sve je to Bog jasno rekao. Hoćemo li vjerovati tom Bogu ili nekim drugim bogovima?»

Propovijed je zaključio porukom: «Ova je Godina vjere trebala pokazati u sadašnjim prilikama kako su sve naše sigurnosti varave i ljudska obećanja nestalna i nesigurna, a da je put povjerenja u Boga i hodanja tim putem jedini put u pravi život i u dobru budućnost.»

Na kraju svete mise biskup Župan blagoslovio je znakove vjere koje su vjernici donijeli sa sobom. Naime, tijekom protekle godine dogovoren je da vjerničke obitelji postave na vanjski zid svojih domova ili u vrt pred kućama neki vjerski simbol i time javno posvjedoče svoju vjeru. Biskupija je za te potrebe osmisnila pločice sa starokršćanskim znakom euharistije iz krčke katedrale. Biskup je te pločice i druge donesene znakove blagoslovio te zaključno podijelio svim okupljenim vjernicima papinski blagoslov s potpunim oprostom.

SUSRET REDOVNICA KRČKE BISKUPIJE

U srijedu 27. studenog 2013. u kući «Betanija» kod Milosrdnih sestara svetoga Križa u Velom Lošinju, održan je predadventski susret redovnica krčke biskupije.

Susret je započeo u 16.00 sati pjesmom i uvodnom molitvom. Slijedilo je izlaganje koje je održao vlč. Zvonimir Badurina Dudić, povjerenik za Ustanove posvećenog života krčke biskupije.

Zasnivajući svoj govor na dokumentima Crkve – pastoralnom pismu za Godinu vjere *Porta Fidei* pape Benedikta XVI., enciklike *Lumen fidei* pape Franje te zaključcima XIII. opće redovne Biskupske sinode održane u Rimu u listopadu 2012. – vlč. Zvonimir je prisutnim sestrama progovorio o važnosti poznavanja crkvenog nauka kako za njih same, tako i za povjerene im duše, te da, kada su pitane, ljudima trebaju iznositi stav Crkve o određenom pitanju i na taj ih način upoznavati sa čistim katoličkim naukom.

Povjerenik je također sestrama skrenuo pozornost na knjige što se prodaju pod krimkom duhovnosti i duhovnog štiva, ali nisu od Božjeg Duha. Jer što se tiče tijela uvijek se pazi na kvalitetu, rok trajanja i sl. onoga što se u njega unosi, dok se nismo toliko oprezni u onome što čitamo, što unosimo u duh. A danas je itekako potreban oprez jer ima raznih sadržaja koji nisu dobri. Zato je jako važno, naglasio je vlč. Zvonimir, poznavati nauk Crkve i ono što nam ona govori.

No još i više od poznavanja istina kataličkog nauka, da se «smetenom i zbumjenom» (usp. XIII. opća redovna Bisk. sinoda) čovjeku današnjice donese Boga, presudan je istinski susret s osobom Isusa Krista. Iz tog susreta izvire trajna snaga i ljubav potrebna za novu evangelizaciju (usp. *Porta fidei* br. 7).

Isto tako, istaknuo je vlč. Zvonimir, redovnice apostolatu Crkve doprinose u prvom redu svojom molitvom, postom i žrtvom, no još i više svojim mrtvljenjem, poniznošću i samozatajom. Zato je sestre

potaknuo, naslanjajući se na gore spomenute dokumente, na svetost života i trajno obraćenje.

Nakon izlaganja vlč. Zvonimira, sestre su imale priliku pristupiti sakramentu svete ispovijedi. Molitvom svete krunice, razmatrajući slavna otajstva, sestre su se pripremile za euharistijsko slavlje koje je predvodio o. biskup, mons. Valter Župan u koncelebraciji sa vlč. Zvonimiroom Badurinom Dudićem i svojim tajnikom, vlč. Milivojem Guszakom.

Svoju homiliju otac Biskup je započeo govoreći sestrama o važnosti duhovnih obnova i susreta za redovnice. Nadalje, okupljenim je sestrama otac Biskup progovorio o dostojanstvu redovničkog poziva, te o važnosti i vrijednosti molitve i duhovnog života. Rekao je kako se oni koji ne poznaju vrijednost molitve nerijetko pitaju: «Što te sestre tamo rade?» No otac Biskup je naglasio kako redovnicama molitva treba biti na prvom mjestu, te da su sestre pozvane ne samo stati, već stajati pred Bogom i zagovarati za one koji ne znaju moliti ili pak znaju a ne mole.

Otar Biskup je također potaknuo sestre da budu svjesne važnosti svoga poziva i poslanja, te da se uvijek zalažu oko kvalitete svog duhovnog života. Također je naveo da je jako žalosno što i među Bogu posvećenim osobama ima onih koji ne vrednuju molitvu, pa se događa da se za starog, umirovljenog svećenika koji više ne može raditi kaže: «Daj mu onda krunicu u ruke, neka moli!» Takav prinos nije Bogu mio. Štoviše, izaziva Božju srdžbu.

Govoreći o snazi i važnosti molitve te pouzdanja u Boga, otac Biskup je okupljenim sestrama primjer judejskog kralja Jošafata iz Druge knjige ljetopisa koji je, nakon što je molitvom zazvao Jahvu u pomoc te se osnažio pouzdanjem u Boga, s malobrojnom židovskom vojskom izašao u boj protiv daleko moćnijeg i brojnijeg neprijatelja. Jahve mu je na usta levita progovo-

rio da to nije njegov već Božji rat, te da će se On sâm zauzeti za njih. Židovi su izašli u boj protiv pogana, a pred njima su išli leviti u svečanom ruhu i pjevali Jahvi pjesmu poхvalnicu. Na to je među neprijateljskom vojskom nastala zbrka, te su nasrnuli jedni na druge i međusobno se poklali; od Židova pak nitko nije nastradao.

U tom kontekstu otac Biskup se osvrnuo na aktualna zbivanja u našoj zemlji, na predstojeći referendum, pozivajući sestre da sve izađu na glasanje, te da se i onim bolesnima po kućama omogući da dadu svoj glas: ZA. Otac Biskup je sestre pozvao na molitvu za referendum kao i na pouzdanje u Božju, jer ovo nije naš rat nego Božji, jer se tu ne radi o političkim uvjerenjima već o zadiranju u Božji naum sa čovjekom.

Također je naglasio da redovnice trebaju biti kao stupovi koji će neprestano stajati pred Bogom i zagovarati za Božji narod, da trebaju biti duše koje će molitvom osvojiti Božje srce. Jer ako nema prave povezanosti s Bogom po molitvi, onda se promašuje svoj poziv i poslanje.

Na kraju je otac Biskup prisutnim sestrama rekao da trebaju biti ponosne na svoje zvanje, ne u oholosti nego u poniznom stavu srca. Još jednom je sestre pozvao na molitvu, posebno sv. Mihaelu da on pobijedi zlo koje nas pritišće, najviše kroz laž u današnjem svijetu, gdje se sve izokreće na perfidan način.

Susret je zaključen kratkim sestrinskim druženjem.

Dragica Džaja

ĐAKONSKO REĐENJE DENISA ŽUŠKINA

Treća nedjelja došašća podsjeća nas na temeljno shvaćanje adventa kao vremena radosnog iščekivanja. Čitanjima, ulaznom pjesmom i zbornom molitvom odašilje se glasna poruka: Gaudete! - Radujte se!

Upravo se te nedjelje, 15. prosinca, dogodila velika radost za našu biskupiju i župu Rođenja BDM u Malom Lošinju. Po rukama biskupa Valtera Župana za đakona je u svom rođnom Malom Lošinju zareden naš prijatelj i župljanin Denis Žuškin.

Sretnom događaju nazočila je cijela Denisova obitelj - mama Dubravka, tata Željko, sestra Kristina, baka Desanka i rodinka te brojni okupljeni vjernici.

Nakon što je krčki župnik Anton Valković pred biskupom zajamčio da je Denis prema суду Crkve prikladan za đakonsku službu, otac biskup je održao prigodnu homiliju. Osvrnuo se na Isusovu pohvalu Ivanu Krstitelju koju smo čuli u Evandželju: «Ivan Krstitelj nije poput trske koju ljudi vjetar (Mt 11, 7) već je stalan i neprestano vjeran Bogu. Vjernost je stalnost u odluci i

znak da je čovjek sazri duhom, pameću i srcem. Tako i budući đakon nakon zrelog promišljanja, slobodno i odgovorno prihvata vjernost Bogu». Ujedno je biskup objasnio kako đakon preuzima obvezu pomagati biskupu i prezbiterima u slavljenju božanskih otajstava, osobito Euharistije; dijeli svetu pričest, prisustvuje ženidbi, naviješta Evandželje, vodi sprovode, blagoslovija i posvećuje se različitim službama djelotvorne kršćanske ljubavi.

Potom se nastavio obred đakonskog ređenja. U litanijama Svih Svetih koje su otpjevali Robert Škorvaga, Michael Nikolić i bogoslov Anton Budinić, vjernici su zazivali pomoć i zagovor svetaca. Polaganjem biskupovih ruku, primanjem evanđelistara i oblačenjem đakonskog ruha, Denis je zaređen za đakona te je po prvi puta u toj ulozi sudjelovao u nastavku misnoga slavlja.

Nakon popričesne molitve, župnik Ivan Brnić čestitao je biskupu i đakonu, a Robert Škorvaga se u ime ministranata prisjetio zajedničkog druženja i služenja kod oltara te

kao uspomenu na te lijepe trenutke poklonio Denisu skupnu fotografiju svih ministranata. Cijelu je svečanost svojim pjevanjem uveličao župni zbor.

Molimo Gospodina koji je započeo ovo milosno djelo u našem Denisu, neka ga dovrši. Neka ga On, koji je izvor mira, potpuno posveti! Vjeran je Onaj koji ga je pozvao: On će to i učiniti!

Matea Vidulić

BOŽIĆNI SUSRET BOGOSLOVA

Otac biskup mons. Valter Župan primio je u biskupskom dvoru u Krku 27. prosinca 2013. godine bogoslove Krčke biskupije na božićni susret.

Susret je započeo u jutarnjim satima sa svetom misom nakon koje je uslijedio zajednički susret sa biskupom. U razgovoru sa biskupom bogoslovi su se osvrnuli na božićne blagdane i svoju aktivnost u župama. Nakon zajedničkog druženja svaki bogoslov je imao priliku osobno popričati s ocem biskupom. Otac biskup je bogoslovima osobito

progovorio o važnosti primjerenog ponašanja.

Nakon druženja sa biskupom uslijedio je susret sa generalnim vikarom preč. Slavkom Zecom. Zajednički smo se lijepo podružili uz razne teme koje su uglavnom crkvenog karaktera.

I ovaj susret bio je poticaj bogoslovima da uvide svoju vlastitu vrijednost i posebnost u svojoj okolini te preispitaju i učvrste svoj poziv.

Denis Žuškin, đakon

BISKUP VALTER ŽUPAN POHODIO DOM ZA STARIJE I NEMOĆNE OSOBE U KRKU

Na blagdan sv. Stjepana prvomučenička, 26. prosinca, krčki biskup mons. Valter Župan pohodio je Dom za starije i nemoćne osobe «Mali Kartec» u Krku. Taj već tradicionalni pohod starijima krčki biskupi čine svake godine o svetkovini Božića. Svečanu misu za štićenike, upravu i djelatnike biskup je slavio uz koncelebraciju duhovnika Doma mr. Antona Peranića i tajnika Milivoja Guszaka. Biskup je u propovijedi istaknuo, uz radost i veselje, i žrtveni karakter Kristova rođenja u uvjetima hladnoće i siromaštva. Sve nazočne je potaknuo na zauzeto življenje kršćanskih vrijednosti u vremenima duhovne i moralne dekadencije, kada se Boga pokušava ukloniti iz svih aspekata života. Kao što je sv. Stjepan položio svoj život poradi Krista, i mi smo pozvani na hrabro i odvažno nošenje križa svakodnevnog života podnoseći teškoće, praštajući i ljubeći, rekao je.

Na misi je pjevalo zbor na čelu sa s. Serafinom Funarić, katedralnom orguljašicom. Na kraju se mr. Peranić obratio načocima te pohvalio zbor na čelu s voditeljicom koja svake nedjelje brine za pjevanje. Ospravnijevši se na djelatnice i djelatnike koji čiste, kuhaju i brinu za čisto rublje te sve one koji omogućuju da dom «Mali Kartec» može funkcionirati, istaknuo je važnost svake djelatnosti te požrtvovnost s kojom djelatnici doma brinu za starije. Po završetku mise, biskup je svima čestitao blagdane, a zajedno s ravnateljem doma gosp. Mladenom Pokrajčićem posjetio prostore u kojima borave stanovnici doma i stacionar gdje leže nemoćni, te se upoznao s planovima i dnevnim redom «Malog Karteca».

Milivoj Guszak, tajnik

BLAGDAN NEVINE DJEĆICE SVEČANO PROSLAVLJEN U KRKU

Na blagdan Nevine dječice, s početkom u 18 sati Otac Biskup je u krčkoj katedrali predslavio svetu misu u zajedništvu sa nazočnim svećenicima te članovima Pokreta za život na čelu sa predsjednikom Pokreta za život Krčke biskupije, dr. Šimom Paparićem s otoka Raba.

U prigodnoj je propovijedi Otac Biskup potaknuo nazočne vjernike na još zauzetije življenje te obranu temeljnih kršćanskih vrednota, a koje su nam u svjetlu Božićnog otajstva još jasnije, a među kojima je prva i temeljna vrijednost život, kao temeljni Božji dar.

Potaknuo nas je na spremnost i otvorenost Božjim poticajima, poput svetog Josipa koji spašava Svetu Obitelj te da sve naše obitelji budu one koje će svoj uzor života naći u Svetoj Obitelji u kojoj je Bog u sredi-

štu života. Kad je, naime, Bog u središtu onda je sve točno ondje gdje treba biti.

Preuzvišeni otac Biskup potakao nas je na razmišljanje o otajstvu zla koje je vrlo djelatno, danas posebno na području obitelji i života, te nam posvjestio da Herod nije uspio i ne može uspjeti u svom naumu, ali je zlo ipak učinjeno i to veliko.

Nakon misnog slavlja bilo je prigodno druženje članova Pokreta za život u dvorani Biskupske dvore koje su organizirali revni članovi Pokreta.

Podsjetili smo se svih aktivnosti Pokreta u protekloj 2013. godini, a posebno vrijedi istaknuti osnutak ogranka Pokreta u Đakovu 16. studenoga 2013. godine u zajedništvu apostolskog djelovanja sa Milosrdnim sestrama Svetog Križa koje djeluju u Đakovu.

Zvonimir Badurina Dudić

HODOČAŠĆE POVJERENJA NA ZEMLJI – TAIZE, STRASBOURG 2014.

Hodočašće povjerenja na Zemlji. Kao doček Nove godine? Bez navedene akcijske cijene pića, bez najave zagarantirane zabave, bez epiteta mjestu održavanja, bez video-pozivnica sa snimkama prošlog dočeka iz kluba na pet katova?! Bez svega toga. Hodočašće povjerenja. Hodočašće znači put; znači odricanje, prihvatanje žrtve i spremnost na prilagodbu. Povjerenje se, znamo, teško stječe i lako gubi. I tko bi onda uopće otišao na nešto takvo? 25 tisuća mladih kršćana iz cijele Europe, među njima i nas 43 iz Krčke biskupije.

Biti zajedno: u pomirenju, povjerenju i prijateljstvu

Zajedno s našim povjerenikom, vlč. Sašom Ilijićem uputili smo se 27. prosinca preko Ljubljane put Strasbourg. Mladi su tijekom susreta bili smješteni s obje strane rijeke Rajne, i u Francuskoj i u Njemačkoj.

Upravo nam je ta činjenica zajedništvo bez obzira na povijest i državne granice, bila izvrsna kulisa za promišljanje o pomirenju, povjerenju i prijateljstvu. Te smo teme obrađivali u malim skupinama u jutarnjem dijelu programa koji se odvijao u župama gdje smo tih dana živjeli. Poslijepodneva smo koristili za produbljivanje gorućih pitanja ostvarivosti kršćanstva danas u raznim radionicama po cijelome Strasbourg. Tom smo prilikom posjetili Europski parlament te se susreli sa sutkinjom Suda za ljudska prava. Ipak, u središtu okupljanja svakako je bila molitva na velesajmu Wacken ili u katedrali koju su predvodila braća iz Taizéa.

Biti zajedno: u molitvi

Na Staru godinu okupili smo se s ostalih 1,500 mladih iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine na regionalnom susretu. Ondje smo zajedno s bratom Ulrichom, zaduženim za

našu regiju, podijelili iskustva ovogodišnjeg Taizé susreta i proslavili zahvalnu Misu za proteklu godinu. Doček Nove godine održan je s domaćinima u župama. Nakon molitvenog bdijenja za mir uslijedio je Festival naroda, zabavni program u kojem svaka nacija izvodi neku pjesmu, ples ili igru svojstvenu svom jeziku i kraju iz kojeg dolazi.

Biti zajedno: s Marijom

Na dan Nove godine oprostili smo se s domaćinskim župama i Strasbourgom te se uputili u švicarski Winterthur, nedaleko Züricha. Podijelili smo radost zajedništva s Hrvatima koji tamo žive i rade već dugi niz godina, a idućeg smo dana proslavili Svetu Misu u baroknoj bazilici u Einsiedelu, svetištu s kapelom i kipom Crne Madone.

Biti zajedno: uvijek

U Strasbourg, prijestolnici Europske unije, mladi su uistinu bili simbol ujedinjene Europe, Europe s vidljivim i živim kršćanskim temeljima. Bili smo jasan znak da Krist i Evandelje nisu staromodni i zaboravljeni, već da upravo s Kristom želimo graditi svaku nadu u bolju europsku budućnost. Do idućeg susreta u Pragu, držimo se riječi iz posljednjeg nagovora priora Taize zajednice, brata Aloisa: «Kada se vratimo kućama, u naše različite zemlje, budimo, radi Krista i Evangela, među hodočasnicima mira i povjerenja.»

Matea Vidulić

IN MEMORIAM

FRA ANĐELKO BADURINA

(1935 – 2013.)

U samostanu oo. franjevaca trećoredaca u Odri, u subotu 14. prosinca 2013. premisnuo je fra Andelko Badurina, u 79. godini života, 62. godini redovništva i 53. godini svećeništva.

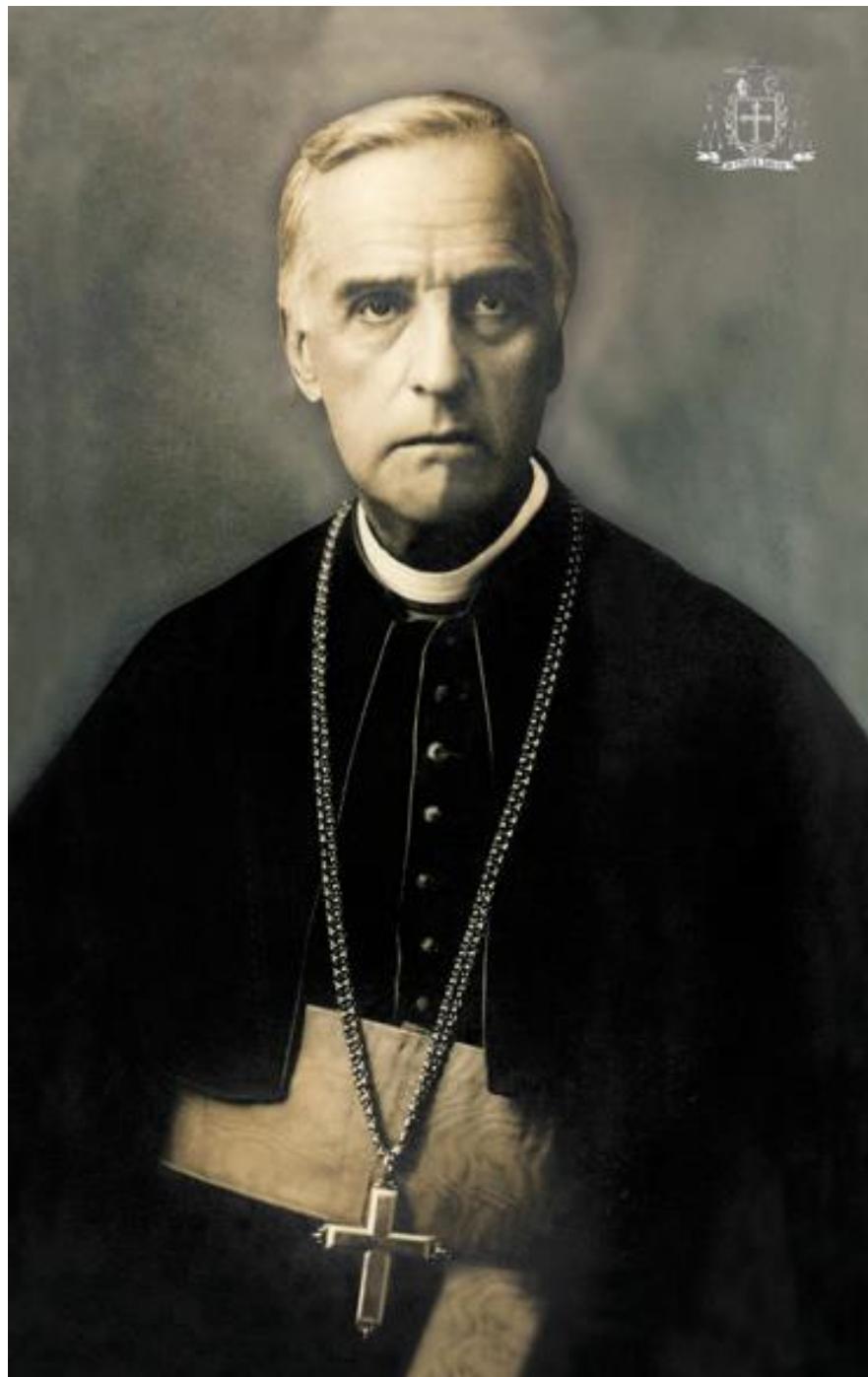
Fra Andelko rođen je 2. listopada 1935. godine u mjestu Lunu, selo Dudići, na otoku Pagu. Nakon ređenja jedno vrijeme boravio je u franjevačkom samostanu u Krku kao upravitelj i duhovni. Bio je vrsni poznavatelj i istraživač povijesti umjetnosti, posebno iluminacija srednjovjekovnih rukopisa u Hrvatskoj.

Većinu svoga radnog vijeka proveo je kao znanstvenik na Institutu za povijest umjetnosti u Zagrebu. Posljednjih dvadesetak godina živio je u samostanu sv. Franje u Odri, gdje je bio višegodišnji gvardijan i ekonom, a u Provinciji je vršio službe tajnika, definitora i kustosa.

Sprovodna misa održana je u samostanskoj kapeli u samostanu sv. Franje Asiškog u Odri 17. prosinca, a sprovod na mjesnom groblju u Odri.

Počivao u miru Božjem!

**OTVOREN BISKUPIJSKI POSTUPAK
ZA PROGLAŠENJE BLAŽENIM I SVETIM**

**SLUGE BOŽJEGA BISKUPA ANTUNA MAHNIĆA
(1850. – 1920.)**

– KRK, KATEDRALA, 14. PROSINCA 2013. –

Broj: 02/2013.

Krk, 15. siječnja 2013.

MOLBA ZA POČETAK KANONSKOG POSTUPKA PROGLAŠENJA BLAŽENIM I
SVETIM SLUGE BOŽJEGA ANTUNA MAHNIĆA, BISKUPA KRČKOG
- «SUPPLEX LIBELLUS»¹

Preuzvišeni oče biskupe!

Kao imenovani postulator (25. studenog 2012., br. 726/2012.) za promicanje kauze kanonizacije Sluge Božjega Antuna Mahnića (1850. – 1920.), biskupa krčkog (1895. – 1920.), molim Vašu Preuzvišenost da se u skladu s odredbom Apostolske Konstitucije *Divinus Perfectionis Magister* od 25. siječnja 1983., u skladu s odredbama koje propisuju *Normae servanda in inquisitionibus ab Episcopis faciendis in causis sanctorum* od 17. veljače iste godine (br. 11-15) te Upute Kongregacije za kauze svetaca *Sanctorum Mater* (br. 20-21), udostoji odobriti rečeni kanonski postupak i uspostaviti crkveno sudište koje će provesti istraživanje o životu, junačkim krjepostima i glasu svetosti Sluge Božjega.

(....)

1. Glas svetosti

Glas o svetosti Sluge Božjega Antuna Mahnića javio se već za njegova života, a ovu nam činjenicu potkrjepljuju mnoga pisana svjedočanstva njegovih suvremenika, kao i onih kojima je Sluga Božji usmenom predajom bio blizak. Ono što se za života sluge Božjega osjećalo i znalo - njegova svetost - posebno se glasno očitovala u trenutku njegova preminuća, ali i kasnije. Već za života imao je na stotine i tisuće mlađih vjernika, ali i ljude drugih životnih dobi, koji su ga doživljavali kao svoga učitelja i duhovnog oca, što je posebno došlo do izražaja prigodom njegove smrti. O glasu njegove svetosti svjedoče i vjernici, neki od članova njegove obitelji, a brojna su tadašnja pisma na svjedočanstva koja govore o njemu kao mučeniku i sveću.

Njegov životopisac o. Ignacije Radić, uvjeren u osobnu svetost Sluge Božjega, na kraju Mahnićeve biografije poziva čitatelje: «Molite Boga, da po zagovoru Bezgrješne, uskoro sretan dan, da bi se zemaljskim ostacima biskupa Mahnića moglo iskazivati štovanje, kojim se časte i slave blaženici i sveci».

Ta *fama sanctitatis* u kasnijem je, posebno komunističkom razdoblju, kad je biskup Mahnić bio etiketiran kao klerikalac i natražnjak, ponešto zamrla, ali nikada nije posve nestala. Razne povijesne situacije doprinijele su tome da se lik biskupa Mahnića stavi po strani, no gledajući na današnje stanje, *fama* njegove svetosti živjela je onda ali živi i danas u njegovu krčkom kleru, među križarima i njihovim mlađim naraštajima koji o «divu Mahniću», ocu hrvatskog katoličkog pokreta, pastiru, duhovniku i vođi uče i njegov zagovor ištu. Postoji zapisano svjedočanstvo koje je izrekao pok. biskup Karmelo Zazinović (1961. – 1989.) o tome kako je prigodom pastirskih pohoda naišao na izjave vjernika koji su biskupa Mahnića smatrali *svetim čovjekom*. Kad su njegovi smrtni ostaci 2002. godine dobrohotnošću otaca franjevaca trećoredaca glagoljaša sa zagrebačkog Ksavera preneseni u Krk i svečano pokopani u krčkoj katedrali, jedan je trećoredac dobrohotno rekao: «Pazite, ako ga ne budete cijenili i štovali, mi smo spremni ponovno ga uzeti nazad, na Ksaver!» Time se zapravo javno očitovala važnost i uloga Sluge Božjega u životima mnogih, kako onih preminulih tako i današnjih naraštaja. Njegov grob u krčkoj katedrali svakodnevno pohađaju mnogi samozatajni vjernici. K tomu, svake se godine 14. prosinca liturgijski slavi dan njegova preminuća, a u proljeće, već tradicionalno, školska djeca s područja Krčke biskupije skupno pohađaju njegov

grob u katedrali i, uz svetu misu, svake se godine, priređujući prigodan program, upoznaju s likom Sluge Božjega.

O glasu svetosti nije moguće govoriti samo u njegovoј Krčkoј biskupiji, već i u Crkvi u Hrvata, ali i šire. Sluga je Božji zbog svoga neumornoga angažmana u širenju Evandjela, kršćanskih vrijednosti i krještosti u borbi za vjeru i moral svakog čovjeka, te rada sa svim slojevima društva bio veoma cijenjen i uvažavan.

U Crkvi u Hrvata i hrvatskome društvu lik Sluge Božjega Antuna Mahnića bio je i još jest čvrsto uporište vjerske, moralne i domoljubne sigurnosti. Mnogi su za života Sluge Božjega bili poučavani i jačani kršćanskom svetošću koju je on u skladu s Kristovim naukom vjerodostojno živio te i druge u poniznosti, živoj vjeri i strpljivosti u njima utvrđivao. Taj njegov duh, iako možda danas tih, živi i djeluje u Crkvi. Njegova osoba i njegovo djelovanje ne mogu se promatrati odvojeni od Crkve jer su u nju snažno ukrijepljeni.

(....)

12. Otvaranje procesa za kanonizaciju nakon 92 godine od smrti Sluge Božjega

Prema uputama Kongregacije za kauze svetaca *Sanctorum Mater* (br. 26, §1.) dužan sam Vam navesti motive zašto se do sada (92 godine od njegove smrti) nije predstavio *supplex libellus* te se nije zatražilo pokretanje kauze za kanonizaciju Sluge Božjega Antuna Mahnića. Naime, Sluga je Božji u srpnju 1920. godine krenuo iz Krka u Zagreb na liječenje. Nije se mogao vratiti zbog nesklonosti talijanske vlasti. Preminuo je 14. prosinca 1920. godine izvan svoje biskupije, na dvoru zagrebačkog nadbiskupa, no ni tada vlasti nisu dopuštale njegov sprovod u krčkoj katedrali. Stoga je odlučeno da se Sluga Božji pokopa u kaptolskoj grobnici na Mirogoju u Zagrebu. Zapisi nam govore da se radilo o velebnom sprovodu s velikim

mnoštvom ljudi, posebice mladih. Nakon sprovodnih obreda u zagrebačkoj katedrali, povorka se odvijala pješice od zagrebačke katedrale sve do Mirogoja. U toj je grobnici na Mirogoju tijelo biskupa svete uspomene bilo pokopano sve do 3. studenog 1929. godine kada su franjevci trećoreci glagoljaši – koji su u Krku bili Mahnićevi dobri suradnici – zbog velikog i osobnog štovanja Sluge Božjega prenijeli njegove posmrtnе ostatke u novosagrađenu kapelu na Ksaveru. Crkva na Ksaveru postala je mjesto na koje su mnogi dolazili moliti se na njegov grob o čemu nam govore pisana svjedočanstva. Tako je Krčka biskupija ostala bez biskupa sve do dolaska novog biskupa mons. Josipa Srebrnića (1923.–1966.). Krčka je biskupija teritorijalno osakaćena: otoci Cres i Lošinj odijeljeni su od Krka. Politička situacija nije nikako pogodovala da se posmrtni ostaci pokojnoga biskupa presele u krčku katedralu, a ni financijsko stanje biskupije nije išlo u prilog prijenosa niti otvaranju postupka. Zatim je nastupio II. svjetski rat, a s njime i komunizam koji je još više onemogućio povratak i pokretanje postupka. Pojavom Sluge Božjega fra Ante Antića (1893.–1965.) i famom blaženog Alojzija Stepinca (1989.–1960.) mučenika, tadašnjeg zagrebačkog nadbiskupa, ukinućem svih katoličkih pokreta, polako je pao u tihi zaborav Sluga Božji Antun Mahnić. Mons. Karmelo Zazinović (1961.–1989.), tada krčki biskup, u nekoliko je navrata pokušao, a posebno 1970. godine, prigodom pedesete obljetnice Mahnićeve smrti, dogоворити да se zemni ostaci Sluge Božjega vrate u njegovu katedralu u Krku, no zbog velike važnosti, ali i ljubomorna čuvanja biskupova zemnih ostataka, a i tada još živućih svjedoka franjevaca, ta se ideja nije ostvarila. Napokon, 23. studenog 2002., dobrohotnošću oo. Trećoredaca, u vrijeme sadašnjeg biskupa krčkog mons. Valtera Župana, neraspadnuto tijelo Sluge Božjega Antuna Mahnića napokon je pokopano u njegovoј katedrali. Ovim je činom ispunjena riječ popa Mate Milovčića izgovorena na sprovodu sluge Božjega u Zagrebu: «Krčani neće mirovati dok mrtvi

ostaci njihova natpastira ne budu našli svoj trajni počinak u oslobođenom Krku. »Dugo je trajao put, ali možda su se trebali stvoriti bolji preduvjeti za prijenos tijela Sluge Božjega i pokretanje procesa za kanonizaciju.

Na dan prijenosa, tada kao bogoslov, a danas Postulator ove kauze, pratio sam Vas, preuzvišeni oče biskupe, na grob Sluge Božjega nakon što se katedrala ispraznila od velikog broja hodočasnika. Tada ste izgovorili nad grobom Sluge Božjega ove riječi: «Napokon si u svojoj katedrali, sveti biskupe! Ovdje si!» Već je time dano do znanja da postoji sigurnost u svetački život sluge Božjega i želja za otvaranjem kauze.

13. Glas svetosti vjerodostojna Kristova svjedoka životom i riječju

Preuzvišeni oče biskupe! U duhu svetog Pavla koji kaže: «Spominjite se svojih glavarja koji su vam navješčivali riječ Božju: promatrajući kraj njihova života, naslijedujte njihovu vjeru», iz svega napisanoga razvidno je kako je Sluga Božji Antun Mahnić bio čovjek sveta života, asket, estet, velikan i uzor svim ondašnjim, sadašnjim i budućim naraštajima. Bio je svjetlo i svojim je životom posvjedočio za Svjetlo. Na ovom su svjetlu Mahnićevi duhovni sinovi i kćeri, sada blaženi Ivan Merz i Službenica Božja Marica Stanković, na poseban način upalili svoj svetački život.

Glas svetosti Sluge Božjega Antuna Mahnića, proizišao iz vjernosti Kristu i Crkvi, iz osjetljivosti za čovjeka grijehom ranjena i milošću Božjom spašena, **razlog je zbog kojega Vas molim da se u kanonskom postupku taj glas svetosti, utemeljen na krjepostima življenima u junačkom stupnju, provjeri i utvrди.**

Proglašenje svetim Sluge Božjega Antuna Mahnića pridonijelo bi oživljavanju

evanđeoske slike Kristova vjerna učenika i pastira, ohrabriло Crkvu u hrabrom sučeljavanju s protivštinama svijeta, posebno današnjeg liberalizma i probudilo svijest o potrebi življenja radikalnog kršćanstva sve u vidu hrabrog prianjanja uz Krista i naviještanja Radosne vijesti. Ovo proglašenje dalo bi našoj stoljetnoj Krčkoj biskupiji nebeskog zagonovnika slavljenoga čašću oltara preko kojega će se Kristu, Dobrome Pastiru, još više uzdizati molitve tolikih očeva i majki za njihovu djecu, tolikih biskupa, svećenika, redovnika i redovnica, bogoslova i sjemeništaraca za ustrajnost i svetost njihova poziva, tolikih radnika ugnjetavanih i potlačenih za veću socijalnu pravdu, tolikih mlađih tražitelja Boga koji zalutaše u kušnjama današnjeg vremena i svijeta.

Zbog toga, čini se, nema nikakvih potiskoća, niti se mogu predvidjeti bilo kakve zapreke za uvođenje spomenutog kanonskog postupka. Budući da se radi o drevnoj kauzi (*Causa antiqua*), na temelju iznesenih činjenica povjeravam Vam da se nakon provjere i savjetovanja te dobivenoga *nihil obstat* od strane Svetе Stolice, krene što prije s rečenim kanonskim postupkom, s ciljem da započne adekvatno čitanje i proučavanje pisanih izvora o herojskim krjepostima Sluge Božjega. Dostavljam Vam sva pisana svjedočanstva o svetosti Sluge Božjega te popis prikupljenih objavljenih djela (poslanica, okružnica - akata, časopisa s člancima), prikupljenu pisano dokumentaciju o životu i krjepostima Sluge Božjega Antuna Mahnića.

Nadajući se da ćete rado prihvati ovaj prijedlog i pozitivno odgovoriti na ovu zamolbu, upućujem Vam izraze svoje odanosti i iskrene pozdrave, moleći od Vas blagoslov. Vama u Gospodinu odani

Mr. sc. Saša Ilijić, postulator

1 Ovdje donosimo «Supplex libellus» u skraćenom obliku, kako je pročitan na Prvoj sjednici otvaranja postupka za proglašenje blaženim i svetim Sluge Božjega biskupa Antuna Mahnića, u Krku, 14. prosinca 2013.

«NIHIL OBSTAT» KONGREGACIJE ZA PROGLAŠENJE SVETIH

CONGREGAZIONE
DELLE CAUSE DEI SANTI

Romae, die 28 Februarii A.D. 2013

Prot. N. 3060-2/12

Excellentissime Domine,

Litteris, die 25 mensis Iulii anni 2012 editis, Excellentia Tua ab hac Congregatione de Causis Sanctorum quaerit utrum ex parte Sanctae Sedis aliquid ob sit Causae Beatificationis et Canonizationis Servi Dei Antonii Mahnić, Episcopi Veglensis, qui vita anno Domini 1920 functus est.

Re explorata, placet mihi Excellentiam Tuam certiorem reddere ex parte Sanctae Sedis nihil obstare quominus Causa Beatificationis et Canonizationis eiusdem Servi Dei peragi possit, servatis “*Normis servandis in Inquisitionibus ab Episcopis faciendis in Causis Sanctorum*”, die 7 mensis Februarii anno 1983 ab eadem Congregatione editis.

Excellentiae Tuae addictissimus
in Domino

+O. Doces lucis
+Marcellus Bartolucci
Archiepiscopus tit. Mevanien.
a Secretis

P. Boguslaus Turek, C.M.A.
Boguslaus Turek, C.S.M.A.
Subsecretarius

Exc.mo ac Rev.mo Domino
D. Valterio Župan
Episcopo Veglensi
Biskupa Antuna Mahnića 18
HR-51500 Krk
Hrvatska

U prijevodu:

KONGREGACIJA ZA PROGLAŠENJE SVETIH

Br. N. 3060 – 2/12

Rim, 28. veljače 2013.

Preuzvišeni gospodine,

Pismom od 25. srpnja 2012. godine Vaša je preuzvišenost zatražila od naše Kongregacije za kauze svetih, ima li Sveta Stolica nešto što bi se protivilo kauzi za beatifikaciju i kanonizaciju Sluge Božjega Antuna Mahnića, biskupa krčkog, koji je preminuo 1920. godine.

Nakon što je predmet razmotren, drago mi je da Vas, preuzvišeni, mogu obavijestiti kako Sveta Stolica nema **ništa protiv** toga da se pokrene postupak beatifikacije i kanonizacije istog Sluge Božjega, opslužujući «Odredbe koje biskupi trebaju obdržavati kod ispitivanja u kauzama svetaca», a koje je ista kongregacija izdala 7. veljače 1983. godine.

Veoma Vam odani u Gospodinu

+ Marcello Bartolucci,
naslovni nadbiskup Bevagne
Tajnik

Bogusław Turek, C.S.M.A
Podtajnik

Preuzvišeni gospodin
Valter Župan
biskup krčki
Biskupa Antuna Mahnića 18
HR-51500 KRK

DEKRET O OTVARANJU POSTUPKA

Mons. Valter Župan
biskup krčki

Br. 904/2013.

Predmet: Dekret o otvaranju Postupka za proglašenje blaženim i svetim Sluge Božjega biskupa Antuna Mahnića.

Ja, mons. Valter Župan, krčki biskup, primio sam *supplex libellus – molbu*, zakonitog postulatora mr. sc. vlč. Saše Ilijića, u postupku beatifikacije i kanonizacije Sluge Božjega biskupa Antuna Mahnića s nadnevkom 15. siječnja 2013; čuo sam mišljenje braće biskupske konferencije i naše Metropolitananske crkvene pokrajine, te obavio potrebne i shodne istrage; uvjeren o čvrstom temelju postupka beatifikacije i kanonizacije **Sluge Božjega biskupa Antuna Mahnića**, osvjedočen da ne postoje nesavladive prepreke protiv istoga postupka, o čemu jamči priopćenje „*Nihil obstat*“ Kongregacije za proglašenje svetih, od 28. veljače 2013., Prot. N. 3060-2/12 ovime u ime Božje donosim

o d l u k u

o otvaranju dijecezanskog postupka beatifikacije i kanonizacije **Sluge Božjega biskupa Antuna Mahnića** svečanom prvom sjednicom, uz sudjelovanje Božjega naroda, i određujem da započne ispitivanje o životu, krjepostima i glasu svetosti spomenutog Sluge Božjega, prema propisima zakonodavstva Katoličke Crkve o dijecezanskom postupku beatifikacije i kanonizacije.

Dok svim službenicima i djelatnicima u ovoj kauzi zahvaljujem što prihvaćaju ovu zadaću za dobro Crkve, na svakoga od njih i na njihov odgovorni rad u ovoj kauzi zazivljem blagoslov Trojedinoga Boga i zagovor Marije, Majke Crkve!

Iz Biskupskog ordinarijata
u Krku, 9. prosinca 2013.

Kancelar:

Franjo Velčić
Preč. Franjo Velčić

Biskup:

Valter Župan
Mons. Valter Župan

DEKRET O IMENOVANJU POVIJESNOG POVJERENSTVA

VEGLENSIS
BEATIFICATIONIS ET CANONIZATIONIS SERVI DEI
ANTONII MAHNIĆ

Br. 905/2013.

Predmet: **Imenovanje Povjerenstva stručnjaka za povijest i arhivistiku u biskupijskom postupku**

Ja, mons. Valter Župan, krčki biskup, primio sam *supplex libellus – molbu*, zakonitog postulatora mr. sc. vlč. Saše Ilijića, u postupku beatifikacije i kanonizacije Sluge Božjega biskupa Antuna Mahnića s nadnevkom 15. siječnja 2013; čuo sam mišljenje braće biskupa Hrvatske biskupske konferencije i naše Metropolije, te obavio potrebne i shodne istrage; uvjeren o čvrstom temelju postupka beatifikacije i kanonizacije **Sluge Božjega biskupa Antuna Mahnića**, osvjeđočen da ne postoje nesavladive prepreke protiv istoga postupka, o čemu jamči priopćenje „*Nihil obstat*“ Kongregacije za proglašenje svetih, od 28. veljače 2013. Prot. N. 3060-2/12, poštujući *Divinus Perfectionis Magister*, cap II. *Normae Servanda in Inquisitionibus ab Episcopis faciendis in Causis Sanctorum* br. 14, b-c, i uputu *Sanctorum Mater*, čl. 68 § 1., ovim pismom imenujem Povjerenstvo stručnjaka za povijest i arhivistiku, u sljedećem sastavu:

1. doc. dr. sc. **Franjo Velčić**, profesor crkvene povijesti na Teologiji u Rijeci, predsjednik;
2. dr. sc. **Anton Bozanić**, stručnjak u povjesnim znanostima i pastoralnoj teologiji, član;
3. dr. sc. fra **Tomislav Mrkonjić OFMConv**, stručnjak u povjesnim i arhivističkim znanostima, član.

Imenovano Povjerenstvo treba sabrati svu navedenu dokumentaciju propisanu uputama *Sanctorum Mater*, čl. 68 § 2. Pošto dovrši svoje istraživanje, isto će Povjerenstvo zajedno sa Sudištem utvrditi autentičnost i vrijednost dokumenata u odnosu na Slugu Božjega i prirediti kritičku studiju o istoj dokumentaciji te će nam podastrijeti cjelovito izvješće o obavljenom radu, te o liku Sluge Božjega kako proizlazi iz proučenih spisa i isprava.

Molim sve članove Povjerenstva da dođu dana 14. prosinca 2013. godine u 17 sati u krčku katedralu Uznesenja Blažene Djevice Marije, da prime povjerenu dužnost i polože dužnu prisegu, te da sudjeluju ostalim činima postupka predviđenim uputom *Sanctorum Mater*, čl. 70 § 1.

Dok imenovanim članovima povjesnog Povjerenstva zahvaljujem što prihvaćaju ovu odgovornu zadaću za dobro Crkve, zazivljem na svakoga člana i na njihov odgovorni rad u ovoj kauzi blagoslov Trojedinoga Boga i zagovor Marije, Majke Crkve!

Iz Biskupskog ordinarijata
u Krku, 9. prosinca 2013.

Kancelar:

Franjo Velčić
Preč. Franjo Velčić

Biskup:

+ Valter Župan
Mons. Valter Župan

DEKRET O USPOSTAVLJANJU BISKUPIJSKOG SUDIŠTA

VEGLENSIS
BEATIFICATIONIS ET CANONIZATIONIS SERVI DEI
ANTONII MAHNIĆ

Br. 909/2013.

Predmet: Dekret o uspostavljanju Biskupijskog sudišta za proglašenje blaženim i svetim Sluge Božjega biskupa Antuna Mahnića.

Ja, mons. Valter Župan, krčki biskup, primio sam *supplex libellus – molbu*, zakonitog postulatora mr. sc. vlč. Saše Ilijića, u postupku beatifikacije i kanonizacije Sluge Božjega biskupa Antuna Mahnića s nadnevkom 15. siječnja 2013; čuo sam mišljenje braće biskupa Hrvatske biskupske konferencije i naše Metropolije, te obavio potrebne i shodne istrage; uvjeren o čvrstom temelju postupka beatifikacije i kanonizacije **Sluge Božjega biskupa Antuna Mahnića**, osvijedočen da ne postoje nesavladive prepreke protiv istoga postupka, o čemu jamči priopćenje „Nihil obstat“ Kongregacije za proglašenje svetih, od 28. veljače 2013. Prot. N. 3060-2/12, u skladu s apostolskom konstitucijom *Divinus Perfectionis Magister*, cap II. *Normae Servandae in Inquisitionibus ab Episcopis faciendis in Causis Sanctorum* br. 6, a-c i uputom *Sanctorum Mater*, čl. 47 § 2. i čl. 48, § 1. ovim dekretom uspostavljam posebno

Biskupijsko sudište
i imenujem članove sudišta u sljedećem sastavu:

1. Mons. dr. sc. **Slavko Zec**, generalni vikar biskupije Krk, stručnjak i profesor kanonskog prava na Teologiji u Rijeci, pridodani sudski vikar na Interdijecezanskom ženidbenom суду prvog stupnja u Rijeci, **biskupski ovlaštenik u kauzi**;
2. Vlč. mr. sc. **Luka Paljević**, župnik župe Veli Lošinj, stručnjak za kanonsko pravo, branitelj veze na Interdijecezanskom ženidbenom суду prvog stupnja u Rijeci, **promicatelj pravde u kauzi**;
3. Gđica. **Milka Mrakovčić**, djelatnica Biskupskog ordinarijata u Krku, **bilježničarka i arivistika u kauzi**.

Pozivam sve imenovane članove Sudišta da dođu dana 14. prosinca 2013. godine u 17 sati, kako bi sudjelovali na Prvoj svečanoj sjednici u našoj krčkoj katedrali Uznesenja Blažene Djevice Marije, da prihvate povjerene službe i polože dužnu prisegu, te da sudjeluju u ostalim činima postupka predviđenim apostolskom konstitucijom *Divinus Perfectionis Magister*, cap II. *Normae Servandae in Inquisitionibus ab Episcopis faciendis in Causis Sanctorum* br. 6, a-c i uputom *Sanctorum Mater*, čl. 51.

Dok svim članovima Biskupijskog sudišta zahvaljujem što prihvaćaju ovu zadaću za dobro Crkve, zazivljem svakoga od njih i na njihov odgovorni rad u ovoj kauzi blagoslov Trojedinoga Boga i zagovor Marije, Majke Crkve!

Iz Biskupskog ordinarijata
u Krku, 9. prosinca 2013.

Kancelar:

Franjo Velčić

Preč. Franjo Velčić

Biskup:

+ Valter Župan

Mons. Valter Župan

PROPOVIJED KRČKOG BISKUPA MONS. VALTERA ŽUPANA

na misi prigodom otvaranja postupka u katedrali u Krku, 14. prosinca 2013.

Braćo i sestre! Naš biskup, sluga Božji Antun Mahnić uzeo je za geslo svoga biskupskog služenja «In Cruce salus» — u križu je spas — sažimljuci isповijest vjere apostola Pavla: Mi treba da se hvalimo križem našega Gospodina Isusa Krista u kome je naše spasenje, život i uskrsnuće. I čitav je biskupski period života biskupa Antuna protekao u znaku križa po kojem je uistinu pobjeđivao. Rođen je na blagdan svetoga Križa, 14. rujna 1850., a umro 14. prosinca 1920., na spomendan svetoga Ivana od Križa, velikoga crkvenog naučitelja, koji je rekao da je više naučio klečeći pred križem nego čitajući mnoge knjige.

No, iako je čitavo djelo spasenja u znaku križa, sama vijest toga plana naziva se radosnom viješću - evanđelje – te sve njegove najave i čitavo evanđelje uporno pozivaju na radost. Raduj se nebo i kliči zemljo... Ovo sam vam rekao da moja radost bude u vama i da vaša radost bude potpuna... Čovjek koji nema u sebi radosti i poleta ne može biti vizionar, vedro gledati u budućnost. Upravo zato jer je Mahnićev život bio u znaku križa, Mahnić je bio ispunjen kršćanskim optimizmom.

Sigurno je da je sluga Božji Antun Mahnić klečeći u biskupskoj kapeli pred Presvetim naučio ono najizvrsnije znanje Isusa Krista, po kojem je postao prorok-vizionar i učitelj svoga naroda. To ga je i učinilo sposobnim da bude takav, da postane svjestan momenta u kojem je živio. Shvatio je kairòs, koji mu nije dozvoljavao da se uljulja u tromost i tupost svakidašnjice. Bio je svjestan da je svaki čas vremena milosna prigoda koja čini da naše spasenje sada bude bliže nego li kad smo povjerovali. Ali njega ovo najizvrsnije poznavanje Isusa Krista nije odvratilo od onih istinskih svagdašnjih obaveza, kada je pomagao našim seljacima i uopće svim našim ljudima na razne načine.

Znakovito je da je Mahniću svanulo to konačno spasenje upravo u srcu došašća, kada više nije moralo biti «sada, ali ne još», nego u svoj punini - baš sada. Umro je, kako znamo, 14. prosinca, jedanaest dana prije Božića. Rekao sam da je i dan njegove smrti znakovit, jer je bio svjestan da je čitav život vrijeme adventa, vrijeme kada Bog dolazi i kada je tu. «Bdijte! Mahnić je živio bdijući, neprestano tražeći, nije stagnirao, daleko je bio od mentaliteta sitnih ljudi: «sve će biti dobro».

Život našega sluge Božjega ima velikih poruka, kao i životi svih Bogu odanih osoba. No, neka mi bude dozvoljeno u ovaj svečan i važan dan za našu biskupiju istaknuti upravo ovaj adventski karakter Mahnićeva života. Uvijek, pa tako i danas, ali za nas je posebno važno istaknuti baš to danas, jedna je od velikih zabluda i pogrešaka živjeti u stanju pospanosti i upravo tuposti. Ne biti svjestan vremena koji ti Bog daje da u njemu živiš. To je neoprostivo neznanje, ignorancija koja te čini nesposobnim da uvidiš ono što je Ivan Krstitelj govorio ljudima koji su mu dolazili. Između vas stoji onaj koga vi ne znate. Biti svjestan da te je Bog postavio u ovo vrijeme da učiniš baš ono što sada treba učiniti, treba znati, treba imati snage reći. Oni koji su postavljeni da vode, da pokazuju put, oni najčešće zaslužuju Isusov prijekor farizejima: Slijepi vođe. Slijepci ste i vođe slijepima.

Sluga Božji Antun Mahnić nije bio kao ljudi u Noino vrijeme, koji su mirno i bezbrižno jeli i pili i ništa nisu slutili što se ima dogoditi, dok se svi nisu potopili. Ne, Mahnić nije bio od onih koji nisu sposobni ništa slutiti ni razumjeti. Biskup Mahnić je govorio, naučavao i upozoravao. Braćo i sestre, želim danas svima u Krčkoj biskupiji, ali i šire, istaknuti ovu Mahnićevu značajku i krepost. Slušanjem evanđelja i molitvom te solidnim vjerničkim životom moramo posta-

jati sve više sposobni za dalekovidnost, da nam se ono što je protuprirodno i nastrano ne može prikazivati kao napredno i to sve pod krinkom slobode. Neka naš sluga Božji zagovara kod Boga za sve, a naročito za roditelje, da im oči budu uvijek otvorene i da im lažni stručnjaci ne serviraju i za novce

prodaju pokvarenost koju nazivaju napretkom i slobodom. Bože, po zagovoru našeg biskupa Antuna čuvaj, brani i vodi njegovu domovinu Sloveniju, čuvaj Hrvatsku koju je on prihvatio kao novu domovinu, čuvaj i blagoslovi njegovu krčku biskupiju.

POZDRAVNI GOVOR MONS. JURIJA BIZJAKA, KOPARSKOG BISKUPA

Prevzvišeni gospod škof, msgr. Valter Župan, gospod nadškof in metropolit Ivan, gospod škof porečki in pulski Dražen, spoštovani gospod postulator Saša Ilijčić in bratje duhovniki, dragi bratje in sestre.

Z velikim veseljem smo v Škofiji Koper sprejeli in pozdravili vašo pobudo za razglasitev za blaženega našega rojaka in vašega škofa Antona Mahniča. Z velikim zanimanjem smo spremljali vsa vaša dosedanja prizadevanja za dosego tega cilja in danes smo radostni priča uradni otvoritvi postopka za njegovo uvrstitev med blažene.

Prisrčno se vam zahvaljujemo najprej za priložnost, ki so jo verniki vaše škofije nudili našemu rojaku, da je med vami mogel tako zvesto in pogumno delati za Božje kraljestvo in za zveličanje duš ter za svoje lastno posvečenje. Brez vaših molitev in žrtev, s katerimi ste ga ves čas njegovega delovanja med vami zvesto in vztrajno podpirali, bi ne mogel uresničiti velikih del, ki danes krasijo vašo škofijo in njegovo podobo.

Potem pa se vam prav tako toplo zahvaljujemo za vaše sedanje prizadevanje in delo, ki ga z vso vnemo in gorečnostjo opravljate, da bi med seboj okrepili spomin na življenje in delo svojega pastirja, da bi se ob zgledu in spodbudi Božjega služabnika še bolj ogreli za Božje kraljestvo, da bi še bolj vzljubili sveto Cerkev in še pogumneje delali za Božjo slavo in za blagor svojih bližnjih ter za svoje lastno posvečenje, kajti to je Božja volja: vaše posvečenje (1 Tes 4,3).

Veselimo se krepkih duhovnih vezi med škofijo Krk in škofijo Koper, ki jih je Božji služabnik škof Anton Mahnič tako zvesto pletel za časa svojega življenja in jih še naprej vedno plete iz večnosti, še posebej pa zdaj v našem skupnem prizadevanju, da bi dosegel čast oltarja. Želimo vam uspešno delo in obilo Božjega blagoslova pri vaših naporih, želimo vam milosti poln adventni sveti čas in radostno slavje bližajočega se rojstva Gospodovega. Mir Gospodov naj bo vedno z vami!

IZVJEŠTAJ O OTVARANJU POSTUPKA

U subotu, 14. prosinca, u katedrali Uznesenja Blažene Djevice Marije u Krku, krčki biskup mons. Valter Župan, u nazočnosti riječkog nadbiskupa i metropolite Ivana Devčića, porečkog i pulskog biskupa Dražena Kutleše, koparskog biskupa Jurija Bizjaka, pedesetak svećenika i velikog broja vjernika, svečano je otvorio biskupijski postupak za proglašenje blaženim i svetim služe Božjega biskupa Antuna Mahnića.

Prigodni program

Prigodni program pod nazivom *Sluga Božji biskup Antun Mahnić – jučer i danas* vodila je Tanja Popec, urednica na Hrvatskom katoličkom radiju. Programom se željelo pokazati da su Mahnićeve vizije uvijek aktualne te i danas žive u Krčkoj biskupiji i hrvatskom narodu. Postulator kauze mr. Saša Ilijić uvodno je istaknuo da se njime željelo istaknuti Mahnićevu eklezijalnost i pastoralnu usmjerenost na konkretnu zauzetost za čovjeka, narod i Crkvu. Svaka od tri cjeline programa odnosila se na jedan aspekt Mahnićevog djelovanja, a to su mladi, Hrvatski katolički pokret i svećenici.

Prva cjelina započela je čitanjem Mahnićeve *Oporuке mladima*, a zatim su Matea Vidulić iz Malog Lošinja, Lovro Bunićić iz Cresa i Robert Brozić iz Krka svjedočili kako mladi danas gledaju na zajedništvo, ulogu Crkve u njihovim životima i euharistiju.

Drugi dio programa započeo je čitanjem dijela ovogodišnje adventske okružnice članovima Križarske organizacije u kojoj se podsjeća na Mahnićev stav: «Ili katolik ili ništa!» Mahnićovo vrijeme bilo je vrijeme zauzetih vjernika laika kao što su bili Ivan Merz i Marica Stanković, a biskup Mahnić bio je svjestan da treba povezati hrvatske katoličke intelektualce te je tako nastao Hrvatski katolički pokret. Iste stavove danas, 100 godina kasnije, nastavlja Križarska organizacija koju je okupljenima u krčkoj ka-

tedrali predstavio predsjednik Središnjeg križarskog vodstva Darijo Burjan.

Treća tema obrađena tijekom programa kojim se željelo vjernike bolje upoznati s Mahnićevim djelovanjem bio je odnos biskupa Mahnića prema svećenicima. Biskup Mahnić želio je svete svećenike i vjerovao je da se do svetosti dolazi klanjanjem pred euharistijskim Kristom. Svoja iskustva o toj pobožnosti iznio je preč. Anton Toljanić, rodom iz Vrbnika u kojem se još uvijek nedjeljom moli Sveta Ura kako ju je utemeljio sluga Božji Mahnić.

Kroz svjedočenja mladih, članova kataličkog pokreta, svećenika i čitanjem tekstova iz Mahnićevih pisanih djela uspjelo se predstaviti samo dio bogatog opusa biskupa Mahnića. U zajedničkom hodu prema časti oltara, svi uključeni u kauzu za proglašenje blaženim i svetim polako će otkrivati prebogatu Mahnićevu ostavštinu.

Euharistijsko slavlje

Nakon uvodnog programa uslijedilo je svečano euharistijsko slavlje o 93. obljetnici smrti biskupa Mahnića koju je predvodio krčki biskup Župan u zajedništvu s nazočnim biskupima i svećenicima.

U propovijedi je mons. Župan podsjetio kako je život sluge Božjega Antuna Mahnića bio u znaku križa – rodio se na blagdan Uzvišenja svetog križa, umro na spomendan sv. Ivana od Križa, a geslo njegovog biskupskog služenja bilo je «U križu je spas!» Iako je čitavo djelo spasenja u znaku križa, evangelje nas poziva na radost: «Čovjek koji nema u sebi radosti i poleta ne može biti vizionar, vedro gledati u budućnost. Upravo zato jer je Mahnićev život bio u znaku križa, Mahnić je bio ispunjen kršćanskim optimizmom», naglasio je biskup Župan.

«Život našega sluge Božjega ima velikih poruka kao i životi svih Bogu odanih osoba», rekao je krčki biskup u svojoj homiliji i posebno istaknuo adventski karakter

Mahnićeva života koji je stalno bio budan, svjestan da je čitav život vrijeme došašća, vrijeme kad Bog dolazi. Na kraju se mons. Župan osvrnuo i na aktualne događaje: «Biskup Mahnić je govorio, naučavao i upozoravao. Danas želim istaknuti tu Mahnićevu značajku. Slušanjem evanđelja, molitvom i solidnim vjerničkim životom moramo postići sve više sposobni za dalekovidnost, da nam se ono što je protuprirodno i nastrano ne može prikazivati kao napredno i to sve pod krinkom slobode. Neka naš sluga Božji zagovara kod Boga za sve, a naročito za roditelje, da im oči budu uvijek otvorene i da im lažni stručnjaci ne serviraju i za novce prodaju pokvarenost koju nazivaju napretkom i slobodom. Bože, po zagovoru našeg biskupa Antuna čuvaj, brani i vodi njegovu domovinu Sloveniju, čuvaj Hrvatsku koju je on prihvatio kao novu domovinu, čuvaj i blagoslovi njegovu Krčku biskupiju!»

Svečana sjednica otvaranja biskupijskog postupka

Nakon završnog blagoslova u katedrali, započela je prva sjednica otvaranja postupka za proglašenje blaženim i svetim sluge Božjega Antuna Mahnića. Kako bi nazočni vjernici mogli s razumijevanjem pratiti ceremoniju, njezine je dijelove objašnjavao vlc. Krešimir Dajčman, župnik u Linardićima na otoku Krku. Sjednica je započela zazivom Duha Svetoga, a zatim je postulator kauze mr. Saša Ilijić pročitao izvatke iz molbe za otvaranje kanonskog postupka koju je uputio krčkom biskupu Županu. U molbi je detaljno naveden Mahnićev životopis i glas svetosti koji ga je pratio već za života, kao i razlozi zbog kojih se postupak za njegovu kanonizaciju pokreće tek 92 godine nakon njegove smrti.

Sluga Božji Antun Mahnić rođen je 14. rujna 1850. u Kobdilju u Sloveniji. Za biskupa ga je imenovao austro-ugarski car Franjo Josip I. 1896. godine, a papa Lav XIII. službeno ga je potvrdio iste godine. Kao biskup u Krku je ustoličen 27. ožujka

1897. Isticao se zaštitom pisma glagoljice, bio je osnivač Hrvatskog katoličkog pokreta, pokrenuo je tiskaru u Krku, a inicirao je i izdavanje više časopisa. Mahnićev najvažniji angažman bilo je okupljanje i odgajanje mladeži te širenje i obrana katoličkih moralnih načela u javnosti, prožetoj liberalizmom i sekularizacijom. Nakon Prvoga svjetskog rata talijanske vlasti prognale su biskupa Mahnića u mjesto Frascati kod Rima. Posredovanjem pape Benedikta XV. vraća se u svoju biskupiju, ali bolestan i izmučen, zbog čega odlazi u Zagreb na liječenje, gdje umire na glasu svetosti 14. prosinca 1920. Pokopan je na Mirogoju. Biskupovi zemni ostaci preneseni su 1929. godine u crkvu Sv. Franje Ksaverskoga u Zagrebu, a 2002. godine u krčku katedralu.

Potom je pročitan proglas o namjeri pokretanja procesa koji je odaslan u sve župe, te - na latinskom i hrvatskom jeziku - dopis «Nihil obstat» kojim je Kongregacija za kauze svetih blagoslovila molbu biskupa Župana da se otvori postupak.

Bilježnik prve sjednice Božidar Volarić obznanio je biskupov dekret o imenovanju članova radnih tijela u postupku. U Sudište su imenovani mons. dr. Slavko Zec za biskupskog ovlaštenika u kauzi, mr. Luka Paljević za promicatelja pravde, te Milka Mrakovčić za bilježničarku i arhivistiku, a u Povjerenstvo stručnjaka za povijest i arhivistiku dr. Franjo Velčić, dr. Anton Bozanić, te dr. fra Tomislav Mrkonjić. Imenovanim članovima povjeren je odgovoran posao ispitivanja o životu, krijepostima i glasu svetosti sluge Božje Antuna Mahnića, te su stoga, zajedno sa svojim biskupom Županom, prisegnuli na Svetu Evanđelje.

Kako postupak za proglašenje blaženim i svetim uključuje i ispitivanje svjedoka o glasu svetosti sluge Božjega, postulator Ilijić predao je biskupu Županu popis predloženih svjedoka kojeg je biskup odobrio i predao promicatelju pravde u kauzi. Na kraju prve sjednice biskup Župan konstatirao je da su ispunjeni svi preduvjeti i pročitao

IZ POSTULATURE SLUGE BOŽJEGA BISKUPA ANTUNA MAHNIĆA

svečani proglaš o otvaranju postupka za beatifikaciju i kanonizaciju sluge Božjega Antuna Mahnića.

Vjernicima u krčkoj katedrali, među kojima su se nalazile i tri Mahnićeve pranećakinje, obratio se mons. Jurij Bizjak, koparski biskup iz čije biskupije potječe Antun Mahnić. Izrazio je zadovoljstvo što je otvoren postupak za proglašenje blaženim i svetim sluge Božjega Mahnića i zahvalio se na «naporima da se osnaži uspomena na život i rad svog pastira, kako bi se po primjeru i poticaju sluge Božjega još više zagrijali za Kraljevstvo Božje i što više uzljubili Crkvu te hrabro radili za slavu

Božju i dobrobit svojih bližnjih, kao i za svoje osobno posvećenje. Radujemo se snažnoj duhovnoj povezanosti između Krčke i Koparske biskupije koje je sluga Božji Antun Mahnić još za života tako vjerno ujedinjavao te ih sigurno i nadalje ujedinjuje u vječnosti», rekao je biskup Bizjak te poželio uspjeh kauze i puno milosti u svetom vremenu došašća.

Slavlje otvaranja postupka za proglašenje blaženim i svetim biskupa Mahnića zaključeno je pohodom na grob sluge Božjega i molitvom Isusu, dobrom Pastiru da biskupa Mahnića proslavi sjajem svetosti.

Walter Salković

SLUŽBENI VJESNIK 1/2014.

DOKUMENTI	1
Poruka za XIX. Dan života	1
Poruka pape Franje za XLVII. Svjetski dan mira	3
Papina poruka za 22. Svjetski dan bolesnika 2014.	11
ODREDBE BISKUPSKOG ORDINARIJATA.....	13
Ekonomsko vijeće	13
Sjednica Ekonomskog vijeća	13
Sjednica Zbora konzultora	14
Obveze prema ordinarijatu.....	14
Dan posvećenog života	14
Dan života	15
22. Svjetski dan bolesnika.....	15
Tečajevi priprave za brak.....	16
Misa i briga za umiruće u veljači.....	16
Korizma.....	17
Godišnjica smrti biskupa Karmela Zazinovića	17
Misa za pokojne biskupe, svećenike i redovnike.....	17
Obljetnica ređenja biskupa Valtera Župana	18
Biskupijski susret obitelji (6. travnja 2014.)	18
Plenarni preduskršni svećenički sastanak	19
Pastirski pohod župa lošinjskog dekanata	19
Sv. potvrda u župi Krk	19
Otpuštenje cenzure zbog pobačaja.....	20
IZ KATEHETSKOG UREDA	20
Biskupijska završnica Vjeronaučne olimpijade	20
Duhovna obnova za odgojiteljice u vjeri i vjeroučitelje laike i časne sestre	21
DIJECEZANSKA KRONIKA I OBAVIJESTI	21
O. Biskup	21
Svećenici	22
Naši jubilarci	22
Fra Bonaventura Duda proslavio 90. rođendan.....	22
Teološko-pastoralni tjedan	22
Ponovno napominjemo	22
Zaključak Godinevjere	23
Susret redovnica krčke biskupije	24
Dakonsko ređenje Denisa Žuškina.....	25
Božićni susret bogoslova	26
Biskup Valter Župan pohodio Dom za starije i nemoćne osobe u Krku	26
Blagdan Nevine dječice svećano proslavljen u Krku	27
Hodočašće povjerenja na Zemlji – Taize, Strasbourg 2014.	27

IN MEMORIAM: Fra Andelko Badurina	28
OTVOREN BISKUPIJSKI POSTUPAK ZA PROGLAŠENJE BLAŽENIM I SVETIM	
SLUGE BOŽJEGA BISKUPA ANTUNA MAHNIĆA	29
Molba za početak kanonskog postupka proglašenja blaženim svetim Sluge Božjega	
Antuna Mahnića, biskupa krčkog - «Supplex libellus»	30
«Nihil Obstat» Kongregacije za proglašenje svetih	33
Dekret o otvaranju postupka.....	35
Dekret o imenovanju povijesnog povjerenstva	36
Dekret o uspostavljanju Biskupijskog sudišta.....	37
Propovijed krčkog biskupa mons. Valtera Župana	38
Pozdravni govor mons. Jurija Bizjaka.....	39
Izvještaj o otvaranju postupka.....	40

Izdaje: BISKUPIJA KRK, Biskupa Antuna Mahnića 18, HR-51500 KRK
tel. 051/221-018; fax. 051/221-483; e-mail: ordinariat@biskupijakrk.hr
Odgovara: mons. Valter Župan, biskup
Uredila: I. Žužić